

Kongregacija za ustanove posvečenega življenja
in družbe apostolskega življenja

**PODOBA CERKVE KOT NEVESTE
ECCLESIAE SPONSAE IMAGO**

Navodilo o redu devic

UVOD

1. Podoba Cerkve kot Kristusove neveste je v Novi zavezi predstavljena kot čudovita podoba, ki razkriva intimno naravo odnosa, kakršnega je želel ustvariti Gospod Jezus s skupnostjo teh, ki verujejo vanj (Ef 5,23-32; Raz 19,7-9; 21,2-3.9).

Že od apostolskih časov se ta izraz skrivnosti Cerkve razodeva na edinstven način v življenju tistih žena, ki so v devištvu posvečene Gospodu Jezusu z zakonsko ljubeznijo. Ko odgovarjajo karizmi, ki jo je v njih razvnel Sveti Duh, izkušajo duhovno rodovitnost intimnega odnosa z njim in ponujajo darove tega odnosa Cerkvi in svetu.

2. Nekateri odlomki v Novi zavezi in v spisih prvih krščanskih stoletij kažejo, da se je ta oblika evangeljskega življenja spontano pojavljala v različnih regijah, kjer so se razvijale cerkvene skupnosti.¹ V kontekstu poganske družbe je zavzela svoje mesto med drugimi oblikami asketskega življenja, kar so bila očitna znamenja novosti krščanstva in njegovih zmožnosti odgovaranja na najgloblja vprašanja o pomenu človeške eksistence.² V procesu, podobnem tistemu, ki se je dotikal statusa vdov, ki so izbrale vzdržnost »v čast Gospodovemu telesu«,³ so posvečene žene device postopno prevzemale lastnosti načina življenja, ki je bil javno priznan s strani Cerkve.⁴

V prvih treh stoletjih je veliko število posvečenih devic prestalo mučeništvo, da bi ohranile zvestobo Gospodu. Med njimi so bile Agata iz Katanije, Lucija iz Sirakuz, Agneza in Cecilija iz Rima, Tekla iz Ikonije, Apolonija iz Aleksandrije, Restituta iz Kartagine ter Justina in

¹ Med najzgodnjejšimi dokazi pričevanje Klementa Rimskega (Clemens Romanus, Ep. Ad Corinthios 38, 2: SCH 167,162) in Ignacija Antiohijskega (Ignatius Antiochensis, Ep. Ad Smyrnenses XIII: PG 5, 717–718; Ep. Ad Polycarpum V, 2: PG 5, 723–724).

² Okoli leta 150 se je Justinijan izrazil takole: »Mnogi možje in žene so postali Kristusovi učenci kot dojenčki, in so ostali čisti vse do svojega šestdesetega ali sedemdesetega leta. In ponosen sem, da lahko navajam primere, ki prihajajo iz vseh socialnih razredov«; Justinijan, Apol. pro christ., c. 15: PG 6, 349. Atengora Atenski je v letu 177 pisal Marku Avreliju: »Najdeš lahko mnoge naše, možje in žene, ki so se postarali ne da bi se poročili, v upanju, da se bodo bolj tesno zblížali z Bogom!«: Athenagoras Atheniense, Legatio pro christianis XXXII: OTAC VII, 172.

³ Ignacij Antiohijski, Ep. ad Polycarpum V, 2: PG 5, 723–724.

⁴ Prvotno je podobnost med to obliko življenja in med posvečenimi vdovami prav tako sprožala pomanjkanje jasnega razlikovanja, kot se lahko sklepa iz spisov Ignacija Antiohijskega, ki je na začetku drugega stoletja pozdravil »device, imenovane vdove« v skupnosti Smirne: Ignacij Antiohijski, Ep. Ad. Smyrn. XIII: PG 5, 717–718. V Apostolskih konstitucijah iz druge polovice četrtega stoletja se device pojavljajo skupaj z vdovami in diakonisami kot institucionalna komponenta krščanske skupnosti.

Rufina iz Seville. Od takrat pa vse do danes je spomin na device mučenke ostal očiten opomin na popolno darovanje sebe, ki ga zahteva osvečeno devištvo.

V ženah, ki so sprejele ta poklic in nanj odgovorile z odločitvijo, da ohranijo doživljenjsko devištvo, so očetje Cerkve videli odsev podobe Cerkve kot neveste, povsem predane Ženinu: na ta način so jih nazivali sponsae Christi (Kristusove neveste), Christo dictae (posvečene Kristusu), Christo maritatae (poročene s Kristusom), Deo nuptae (Božje neveste).⁵ V živem telesu Cerkve so primerjali institucionalizirano skupino (coetus) ter jo identificirali z imenom Red devic (Red devic).⁶

3. Od 4. stoletja se je vstop v Red devic izvršil preko slovesnega liturgičnega obreda, ki ga je vodil pristojni škof. V srcu skupnosti, ki se je zbrala za evharistično slavlje, so žene izrazile svoje sveto stališče (sanctum propositium), da bodo ostale v deviškosti za vse svoje življenje zaradi ljubezni do Kristusa. Kot je bilo kasneje potrjeno že v spisih Ambroža Milanskega, je bila, začeni od najbolj starodavnih liturgičnih virov, poročna simbolika obreda izražena predvsem s škofovo podelitvijo tančice devici, gesto, ki se ujema z nameščanjem poročne tančice, ki je vključena v poročno slavlje.⁷

4. Odgovor in pastoralna skrb, ki je spremljala razvoj posvečenih devic, sta razsežno prikazana v literaturi prvih očetov. Očetje se niso omejevali na kritiziranje obnašanja posvečenih žena, ki ni bilo v skladu z njihovo zavezo, da bodo živele čisto življenje v ponižnem sledenju Kristusu. Izzivalno in energično so nasprotovali argumentom teh, ki so zanikali vrednost posvečenega devištva, kot tudi heretičnim deviacijam, ki so podpirale ideal devištva in vzdržnosti na temelju negativnega doumevanja zakona in spolnosti. S premišljevanjem teoloških temeljev deviške posvetitve so osvetlili njeno karizmatično poreklo, evangeljsko motiviranost, cerkveni in družbeni pomen, pogled na Devico Marijo kot vzor ter pogled na preroško vrednost upanja in čuječega pričakovanja popolnega občestva z Gospodom, ki se bo izvršilo ob njegovi veličastni vrnitvi ob koncu časov. Z naslavljanjem posvečenih devic »bolj z naklonjenostjo kot z avtoriteto«⁸ za njihovo službo so jih spodbujali, da bi negovale in izražale svojo ljubezen do Kristusa, ženina, skozi skrbno meditacijo Svetega pisma in s stanovitno osebno in liturgično molitvijo; s prakticiranjem askeze, vrednot del usmiljenja; s kultiviranjem odnosa poslušne pozornosti navodilom škofa in dolžnostjo spremljanja cerkvenega občestva. Tako bi ponujale transparentno in prepričljivo evangeljsko pričevanje znotraj krščanske skupnosti in v družbenih okvirih, v katere bi ostale vključene, načeloma živeče s svojimi izvornimi družinami in občasno v skupnosti.

V istem obdobju so se preko papeških odlokov in konstitucij pokrajinskih svetov začela opredeljevati pravila ključnih vidikov te oblike življenja.

5. Medtem ko so posvečene device v prvih stoletjih običajno živele s svojimi lastnimi družinami, je z razvojem meniškega samostanskega življenja Cerkev povezala deviško posvetitev z življenjem v skupnosti in z izpolnjevanjem splošnega pravila pokorščine do nadrejenega. Tekom stoletij je originalni način življenja Reda devic, s svojimi značilnimi temelji v lokalni cerkveni skupnosti pod vodstvom pristojnega škofa, postopno izginil.

⁵ Prim. npr. Atanazij, Apol. Ad Constant. 33: PG 25, 640; Ambrož, De virginibus, lib. I, c. 8, n. 52: PL 16, 202.

⁶ Ta izraz najdemo v Baziliju, Ep. 199 Ad Amphiloichium: PG 32, 717.

⁷ Prim. Ambrož, De virginibus, lib. III, cc. 1-3, nn. 1-14: PL 16, 219-224; De institutione virginis, c. 17, nn. 104-114: PL 16, 333-336. Prim. Sacramentarium Leonianum XXX: PL 55, 129.

⁸ Ciprijan, De habitu virginum III: PL 4, 443.

Praznovanje obreda posvetitve devic (*consecratio virginum*) je postopno spremljal in v večini samostanov tudi zamenjal obred vstopa v samostansko življenje. Le nekatere od samostanskih družin, v katerih so se naredile slovesne zaobljube, so ohranile uporabo tega obreda. Medtem ko so ohranjali ključne elemente originalne strukture, so obredi postali obogateni s prispevki iz kulture populacije, v kateri so se širili, skozi uspešno revizijo, ki je vodila v predstavitev novih molitvenih obrazcev in simboličnih gest.

6. Spodbuda za cerkveno preno, ki je navdihnila drugi vatikanski koncil, je hkrati oblikovala interes za liturgični obred posvetitve devic in za Red devic. Mnogo stoletij po njegovem izginotju in v popolnoma spremenjenem zgodovinskem kontekstu, v katerem so se dogajale globoke spremembe položaja žena v Cerkvu in v družbi, je ta pradavna oblika posvečenega življenja izrazila presenetljivo stopnjo privlačnosti. Zdelo se je, da zmore odgovoriti ne le želji mnogih žena, da bi se povsem posvetile Gospodu in bližnjemu, ampak tudi sočasnemu ponovnemu odkritju lastne identitete Cerkvu, zlasti glede skupnosti z enim Kristusovim telesom.

V soglasju z ukrepi Konstitucije o svetem bogoslužju (B 80) je bil v pokoncilskem obdobju obred posvetitve devic v rimskem pontifikatu podvržen spremembam, ki so temeljile na splošnih principih za liturgično reformo, ki jo je osnoval koncil. Novi obred Posvetitev devic, razglašen 31. maja 1970 po sveti Kongregaciji za bogoslužje pod posebnim naročilom papeža Pavla VI., je prišel v veljavo 6. januarja 1971.⁹ Z obnovitvijo najstarejše cerkvene tradicije in ob upoštevanju trenutnega zgodovinskega razvoja sta bili pripravljene in odobreni dve obliki praznovanja. Prva je namenjena ženam, ki živijo v svetu, to pomeni v svojih običajnih življenjskih okoliščinah, in jim posvetitev prizna škof ordinarij. Druga oblika je za redovnice, ki živijo v skupnostih, v katerih se uporablja obred, in že imajo večne zaobljube ali naredijo večne zaobljube pri isti slovesnosti, pri kateri se posvetijo kot device.

7. Na ta način je posvetitev devic ponovno pridobila posebno cerkveno priznanje za žene, ki ostajajo v svojem običajnem načinu življenja, zakoreninjene v škofijsko skupnost, zbrane okoli škofa na način starodavnega Reda devic, ne da bi se vključile v institucionalizirano obliko posvečenega življenja. Enako liturgično besedilo in pravila, osnovana v njem, so poudarili bistvene elemente strukture in discipline te oblike posvečenega življenja. Njen institucionalni značaj – značilen in drugačen od institucionaliziranega posvečenega življenja – je bil uspešno potrjen v Zakoniku cerkvenega prava (kan. 604). Podobno je Zakonik za vzhodne Cerkvu razložil možnost, da v vzhodnih Cerkvah njihov lastni zakon utemeljuje posvečene device, ki javno obljubijo čistost v svetu »na njihov lastni račun«, to pomeni brez vezi pripadnosti kakšni ustanovi posvečenega življenja (kan. 570).

Kot posledica prenove Rimske kurije, ki se je zgodila na podlagi Apostolske konstitucije Dobri Pastir (*Pastor Bonus*), je bil Red devic umeščen znotraj pristojnosti Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja.¹⁰

Katekizem katoliške Cerkvu,¹¹ premišljevanja, ki so prišla na vrsto na škofovski sinodi na temo »Posvečeno življenje in njegovo poslanstvo v Cerkvu in svetu«, ter posinodalna

⁹ Pontificale Romanum ex decreto Sacrosancti Concilii Œcumenici Vaticani II instauratum auctoritate Pauli PP. VI promulgatum, *Ordo consecrations virginum*, Editio typica, Typis Polyglottis Vaticanis, Civitas Vaticana 1970.

¹⁰ Janez Pavel II., *Apostolska konstitucija Dobri Pastir* (28. junij 1988), 105.

¹¹ KKC 922–924.

apostolska spodbuda Posvečeno življenje¹² (št. 7 in 42) so prispevali k razjasnitvi cerkvenega stališča do Reda devic med drugimi oblikami posvečenega življenja, s poudarjanjem posebne povezave, ki je nastala med posvečenimi devicami in lokalno ter vesoljno Cerkvijo.

Navodilo Znova začeti pri Kristusu: obnovljena zavzetost posvečenega življenja v tretjem tisočletju¹³ in kasneje Pravilnik o opravljanju škofovske službe Nasledniki apostolov,¹⁴ sta podčrtala potrebo, da je škof ordinarij in njegov duhovniški zbor še posebej pozoren na posvečene device, saj so te device posvečene Bogu po njegovi roki in so zaupane njegovi pastoralni skrbi.

8. Ker se je ta oblika posvečenega življenja ponovno predstavila v Cerkvi, je prišlo do resnične poživitve Reda devic, katerega vitalnost je očitna v bogati raznolikosti osebnih karizem, ki se dajejo v služenje za razvoj Cerkve in za obnovo družbe v duhu evangelija. Zdi se, da je ta fenomen zelo pomenljiv ne le za številne žene, ki so vanj vključene, ampak tudi zaradi svoje razširjenosti po vseh kontinentih, v mnogih državah in škofijah ter v zelo raznolikih geografskih območjih in kulturnih kontekstih.

Nedvomno je prevod latinskega besedila obreda posvetitve devic v večino modernih jezikov pod nadzorom posameznih škofovskih konferenc pripeval k tej poživitvi.

Veliko število škofov je v svojih škofijah pospeševalo in podpiralo Red devic preko svojega lastnega poučevanja in pastoralne aktivnosti. Sami so spodbujali sodelovanje posvečenih devic, ki so čutile poklicanost, da delijo svojo lastno izkušnjo glede pomembnosti tega poklica v Cerkvi in v današnjem svetu in glede pozornosti, ki je potrebna, da bi jim omogočili, da se izrazijo glede na svoj poseben značaj. Z istim namenom so nekatere škofovske konference dvignile običajne kriterije in vodila za pastoralno oskrbo Reda devic. V povezavi s poučevanjem in delovanjem škofa ordinarija je apostolski sedež še naprej posvečal pozornost Redu devic, ki se daje v služenje v lokalnih cerkvah, da bi pospeševal ponovno rojstvo in razvoj te oblike življenja v skladu z njegovimi posebnimi karakteristikami.

9. Občestvena služba, ki jo Petrov naslednik izraža s spoštovanjem Reda devic, je bila posebej očitna ob priložnosti prvih dveh mednarodnih srečanj v Rimu, ki so se ju udeležile posvečene device iz številnih dežel. Od sv. Janeza Pavla II. v letu 1995¹⁵ in Benedikta XVI. v letu 2008¹⁶ so posvečene device prejele dragocena navodila, ki so jim lahko sledile na svoji poti.

Tretje mednarodno srečanje je potekalo leta 2016, ko so bile v Rim povabljeni posvečene device z vsega sveta, da bi se udeležile zaključnega dne leta posvečenega življenja, ki ga je oznanil papež Frančišek. Pod vodstvom Petrovega naslednika, ki je posvečene osebe v vsaki obliki življenja spodbudil, da bi odkrile skupne temelje posvečenega življenja, je postalo očitno, kako so značilnosti Reda devic ukoreninjene v delnih cerkvah z izkušnjo občestva, kar posvečenim devicam omogoča, da sodelujejo pri poslanstvu Cerkve.

¹² Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996).

¹³ Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Znova začeti pri Kristusu (19. maj 2002), 19.

¹⁴ Kongregacija za škofove, Pravilnik o opravljanju škofovske službe Nasledniki apostolov (22. februar 2004), 104.

¹⁵ Janez Pavel II., Govor udeležencem mednarodne konference Reda devic ob 25. obletnici razglasitve obreda (2. junij 1995).

¹⁶ Benedikt XVI., Govor udeležencem kongresa Reda devic na temo: »Posvečeno devištvo v svetu: dar za Cerkev in v Cerkvi« (15. maj 2008).

10. V zadnjih letih so do rimske kurije iz mnogih krajev prišle prošnje, da bi se oblikovala navodila za škofe ordinarije pri uporabi obreda v rimskem pontifikalu, ki se nanašajo na kan. 604 Zakonika cerkvenega prava, kot tudi, da bi sestavili bolj obširna in oblikovana pravila s posebnimi priporočili za Red devic, ki bi temeljila na zakonitostih, značilnih za pravila posvečenega življenja v vseh njegovih raznolikih oblikah.

Zaradi prenovljene navzočnosti te oblike posvečenega življenja v Cerкви, katere ponovna pojavitev je tako tesno povezana z dogodki drugega vatikanskega koncila, in hitrosti njene rasti v tolikih lokalnih Cerkvah je primerno odgovoriti na te zahteve, da bi lahko zaščitili posebno identiteto Reda devic s potrebnimi prilagoditvami v različnih kulturah.

Navodila določajo normativne principe in direktivne kriterije, ki jih morajo pastirji v vsaki škofiji in Cerкви upoštevati v pastoralni skrbi za Red devic.

Po poudarku svetopisemskih temeljev in tipičnih elementov poklica ter pričevanja posvečenih devic (prvi del) se navodila ukvarjajo s posebno strukturo Reda devic znotraj posameznih Cerkv in vesoljne Cerkve (drugi del). Nato se osredotočajo na razločevanje poklicanosti, program oblikovanja, posvetitev in stalno oblikovanje (tretji del).

I. POKLIC IN PRIČEVANJE REDA DEVIC

Svetopisemski temelji posvečenega devištva

11. Bodita rodovitna in se množita, je zapoved, ki jo je Stvarnik naslovil na prvi par (1 Mz 1,28) in jo ponovil pri Noetu in njegovih sinovih (1 Mz 9,1.7). Ta zapoved je globoko prežela hebrejsko miselnost in celotno strukturo Stare zaveze. Povezana je z obljubo številnega potomstva in izpolnitvijo mesijanskih časov. Poroka, po možnosti obogatena z otroki, se je zato pojavljala kot idealna oblika za vsakega pobožnega Izraelca in drugačen življenjski stil je biblični mentaliteti tuj.

V Peteroknjižju in zgodovinskih knjigah je bila spolna vzdržnost zahtevana le kot trenutno stanje ločitve od posvetnega, da bi vstopili v območje tega, kar se povezuje z Božjo svetostjo: na primer v pripravi za srečanje z Gospodom pri Sinaju (2 Mz 19,15) ali za vojno proti Gospodovim sovražnikom (1 Sam 21,2-7), za levite med njihovim obrednim služenjem (3 Mz 22,1-9) ali da bi lahko bili deležni svetega obeda (1 Sam 21,5). Devištvo je vrednoteno kot pozitivna kvaliteta le v odnosu do bodoče poroke in s posebnim poudarkom na stanju žene (5 Mz 22,13-21), saj je predstavljalo intimnost, ki je pridržana zakoncem. Predvsem veliki duhovnik se je moral poročiti z devico zaradi obredne čistosti (3 Mz 21,10-14). Stalno devištvo pa se je smatralo kot hudo ponižanje (glej Jeftejeve hčerke v Sod 11,37), medtem ko se je fizična neplodnost prenašala z veliko mero tesnobe (glej Rahelo v 1 Mz 30,23, Ano v 1 Sam 1,11 in Elizabeto v Lk 1,25).

12. V modrostnih knjigah je poviševanje zakonske ljubezni (ki je doseglo svoj poetični vrhunec v Visoki pesmi) utemeljeno na idealu družinskega življenja, podedovanega v tradiciji. Lepota se občuduje (prim. Ps 127,3-5; 128,1-3; Sir 25,1) in se dojema z moralne in pedagoške perspektive (prim. Prg 5,15-19; Sir 7,23-28; 9,1.9). Devištvo se pri ženi ceni kot vrednota, ki jo je treba varovati in spoštovati skozi perspektivo zakona, ker je dokaz njenega poštenja in časti družine (Job 31,1; Sir 9,5; 42,10) vse do točke, ki s posebljanjem Božje modrosti v Sirahovi knjigi prikazuje le-to kot deviško nevesto, ki se daje tistemu, ki se boji Gospoda (Sir 15,2). In ker je ugajanje Bogu vrednota, se pojavi spoznanje, da obstaja

duhovna rodovitnost z dobrimi deli, ki osvobajajo smrtnosti celo nerodovitno ženo, ki je nesposobna ustvariti družino in nima potomcev (Mdr 3,13-14; 4,1).

13. V začetkih Ozejevega pridiganja – tesno povezanega z njegovo osebno izkušnjo trpljenja – se zakonska metafora pojavlja v preroških knjigah, da bi poudarila celovito nagrado izvoljenosti in Božjo neutrudno zvestobo zavezi (Oz 1–2; Ezi 16,23), medtem ko so ljudje popuščali zapeljevanju drugih božanstev in njihovih ritualov. V tem simboličnem kontekstu je celotno Božje ljudstvo pogosto primerjano ali poosebljeno s podobo device, da bi obtožil malikovanje, ki jih izpostavlja nevarnosti propada kot devica, ki umre brez potomcev (Am 5,2); zdaj, da bi bil glas žalostinke nad njihovo ruševino (Žal 2,13); zdaj, da bi jih povabil k spreobrnjenju (Jer 31,21). Toda včasih se ta podoba uporablja za razglasitev obljube odrešitve, s katero bo Bog rešil Izraela pred opustošenjem in zavrženostjo, da bi ponovno odkril veselje spoznanja, da je ljubljen z večno ljubeznijo (Jer 31,4.13; Iz 62,5). Celo Jeremijev celibat – edini, ki mu je Bog posebej naročil, naj si ne jemlje žene – predstavlja preroško znamenje kaznovanja, ki bo uničilo njegovo ljudstvo (Jer 16,2). On je zgovorno orodje Božje besede, simbol smrti, ali še bolj žalostno, poosebljenje njegovega sporočila o sodbi, oznanjanja bližajočega uničenja kot kazni za nezvestobo ljudstva Bogu.

14. V mislih rabijev se je celibater smatral kot človek brez pomoči, brez veselja, brez blagoslova (Bereshit Rabba 17,2), podoben tistemu, ki izgublja kri, ali tistemu, v komer Božja podoba pojema (Treatise Yevamoth iz Babylonian Talmud 63b). Vseeno se med rabiji pojavljajo nekatere izjeme in nekatere religiozne skupine, kot so Eseni in terapevti ter slavna kumranska skupnost.

Na začetku Nove zaveze je predstavljen lik Janeza Krstnika, ki se opredeljuje kot ženinov prijatelj (Jn 3,29). S svojim asketskim življenjem in pridiganjem je pripravljaval Mesijev prihod in nenadno pojavitev Božjega kraljestva.

15. V Novi zavezi na sceno vstopi celibat in je predstavljen kot utelešeno preroštvo že prisotnega in še ne prisotnega Božjega kraljestva, ki upodablja svoj izvor in svoj lastni bistveni namen novosti, prihoda Kraljestva v zgodovino. Od trenutka, ko se v evangelijih uresničuje Božje kraljestvo s pridiganjem, dejanji in dejansko osebnostjo Jezusa, motivacija za celibat prevzame močan kristocentrični značaj. Otroštvo v Matejevem (1,18-25) in predvsem Lukovem evangeliju (1,26-38) predstavlja novost deviškosti (carnis et cordis) Jezusove matere, vidno znamenje nevidnega učlovečenja Božjega Sina in zakonski izraz zaveze z Bogom, h kateri so poklicani vsi verniki. Kot dodatek evangeliji prikazujejo Jezusa kot potujočega pridigarja, prostega vseh vezi (Mt 8,19-20), ki izkazuje, da je Kraljestvo že neizbežno prisotno, ter kliče k veri in spreobrnjenju. Dejansko ima Jezusov potujoči stil za posledico konstantno oddaljevanje od krajev in oseb. Ni prilagojen potrebam družinskega življenja, kjer so skrbi enega člana tesno povezane s skrbmi vseh drugih članov, kar veča močno solidarnost in družinsko politiko.

Medtem ko najdemo različne reference glede Jezusovih sorodnikov, ni v evangelijih nikjer nobenega namiga na ženo ali otroke (Mr 3,31-35; 6,3; Jn 6,42; Apd 1,14). Jezus v bistvu svoje apostole kliče sinovi ali fantje (tekna, Mr 10,14; teknia, Jn 13,33; paidia, Jn 21,5), pri čemer se dotika resničnosti duhovnega sinovstva. Ob neki priložnosti, ko je prišla k njemu njegova družina, da bi ga videli (Mt 12,47; Mr 3,31; Lk 8,20), ali bolje rečeno, da bi ga odpeljali nazaj domov (Mr 3,21), je oznanil ustanovitev svoje nove družine, ki ni utemeljena na krvnih vezeh, ampak na duhovni realnosti in je izražena preko želje po izpolnjevanju Božje volje (Mt 12,50; Mk 3,31-35) oz. poslušanju in uresničevanju

Gospodove besede (Lk 8,21). Nadaljnje rojstvo ali ponovno rojstvo iz Duha, ki gre preko mesa in krvi, je izpostavljeno v Janezovem uvodu (Jn 1,12-13) in ob priložnosti dialoga med Jezusom in Nikodemom (Jn 3,3-8).

Jezus svobodno sprejme življenje brez družinskih vezi in obveznosti, da bi se lahko povsem posvetil oznanjevanju Kraljestva in izpolnitvi Očetovega načrta ljubezni za človeštvo. Popolno svobodo vseh navezanosti, ki jo uteleša Jezus, torej zahteva tudi od tistih, ki mu sledijo. Prosi jih, da zapustijo (afiemi, v vseh treh sinoptikih) vse (panta: Mt 19,27; Mr 10,28), tudi lastnino (ta idia: intimne stvari, področje posameznikove intimnosti, Lk 18,28). To vključuje tudi zapuščanje staršev, bratov in sester pa tudi žene (gyne-': Lk 18,29) in otrok (tekna: Mt 19,29; Mr 10,29; Lk 18,29). Svojim apostolom je govoril o eunuchia kot povsem novem pogoju, ki se ne dojema kot poniževalen ali omalovažujoč odnos do žensk, ampak kot poseben dar, dan od Boga za tiste, ki jih kliče k temu.

To priključuje v spomin slavni logion: »Ne dojamete te besede vsi, temveč tisti, katerim je dano« (Mt 19,11). S slovničnega vidika je izraz 'katerim je dano' (dedotai) enak božjemu trpniku in pomeni: tisti, katerim je to odobril Bog. Le tisti, ki vstopajo v razumevanje skrivnosti Kraljestva, posvečeni po Kristusu, so sposobni razumeti ta dar. Zahteva prostovoljnost, svobodno izbiro ter motivacijo teološkega in eshatološkega reda, obstoja za nebeško kraljestvo (Mt 19,12).

Celibat je tako predstavljen kot svobodna izbira, ki prevzema mesto v kraju odnosa, to je v telesu. S to izbiro oseba odgovarja Bogu ljubezni, ki kliče in se razodeva v Kristusovem obličju.¹⁷ To ni beg pred odnosom, niti ni sad nadčloveške moči, ampak darilo, ki pripada dinamiki preoblikovanja sorodstvenosti in označuje stil, ki ga je začel Jezus: evangeljsko bratstvo, osnova spravljenega človeštva in ustanovitev skupnosti (koino-nia), na kateri je utemeljeno življenje Cerkve.¹⁸

Razglasitev Kraljestva pred učence razpre novo eshatološko situacijo, pri kateri vse ostalo zavzame drugo mesto (Mt 10,37; Lk 14,26; Mt 19,27-29; Mr 10,28-30; Lk 18-29). V Mt 22,23-33, Mr 12,18-27 in Lk 20,27-40 se nakazuje eshatološko stanje tistih, ki so bili obujeni od mrtvih, ter kaže, kako izbira celibata in deviškosti zaradi Kristusa in evangelija že sedaj postavlja učence – v vlogi simbolične slutnje – v resničnost Kraljestva.¹⁹

¹⁷ »Kristusove besede (Mt 19,11-12) izhajajo povsem iz resnične človekove situacije in z enako resničnostjo vodijo človeka v onostranstvo, proti klicu. Na nov način, z ohranjanjem svoje narave 'dualnega' bitja (ki je usmerjeno kot moški proti ženski in kot ženska proti moškemu), je človek sposoben v tej samoti odkriti novo in polnejšo obliko komunikacije z drugimi, kar ne zmanjša dimenzije dualnosti vsakega človeka. Ta klic razloži na poseben način izraz: 'Za Božje kraljestvo'. Dejansko je treba najti izpolnitev tega kraljestva preko pristinega razvoja podobe in sličnosti z Bogom v njegovem trinitarnem pomenu, ki je ravno 'v občestvu'. V izbiri vzdržnosti za Božje kraljestvo človek premore samozavedanje, da je sposoben na ta način izpolniti sebe 'drugače' in na nek način 'bolj' kot v poroki, če postaja 'iskreno darilo za druge'«, v: Janez Pavel II., Avdiencia (7. april 1982).

¹⁸ »Vzdržnost 'za Božje kraljestvo', izbira devištva ali celibata za celo posameznikovo življenje v izkušnji Kristusovih učencev in sledilcev postaja posebno dejanje odgovora na ljubezen božanskega ženina. Zato je to pridobilo pomen dejanja zakonske ljubezni, ki je zakonsko darovanje sebe, z namenom izmenjave na poseben način zakonske ljubezni Odrešenika; darovanje sebe, razumljeno kot odpoved, a izvršeno predvsem zaradi ljubezni«, v: Janez Pavel II., Avdiencia (28. april 1982).

¹⁹ »Človeško bitje, moški in ženska [...] s svobodo izbire vzdržnost 'zaradi Božjega kraljestva' [...] kar nakazuje [...] eshatološko 'devišstvo' vstalega človeka, v katerem se razodeva absoluten in večer zakonski pomen poveličanega telesa in združitve z Bogom samim, ko ga gledamo 'iz oči v oči'; in prav tako poveličan z združitvijo popolne intersubjektivnosti, ki bo združila 'udeležence v drugem svetu', moške in ženske, v skrivnostnem občestvu svetnikov. Zemeljska zdržnost 'zaradi Božjega kraljestva' je nedvomno znamenje, ki usmerja k tej resnici in tej realnosti. Je znamenje, da telo, katerega konec ni smrt, sega proti poveličanju in je že samo v sebi, kot bi rekel, med ljudmi priča, ki napoveduje prihodnje vstajenje. Vendar to karizmatično znamenje drugega sveta izraža moč in najbolj pristno dinamiko skrivnosti 'vstajenja telesa': skrivnosti, ki je

16. V Pismu Korinčanom Pavel postavlja poroko ob bok devištvu, ki ga ne predstavlja v ukazovalnem tonu, ampak kot priporočilo (1 Kor 7,25), kot osebni klic Boga ali kot karizmo (1 Kor 7,7). Označuje jo kot stanje življenja, ki omogoča večjo posvetitev Gospodu (1 Kor 7,32-35), pričevanje, da kristjani ne pripadajo temu svetu, znamenje Cerkve, ki si prizadeva priti do svojega končnega cilja, in napoved vstajenjskega stanja (1 Kor 7,29.31). Poudarek ni na fizičnem stanju, ampak na popolni predanosti osebe Kristusu in služenju za Kraljestvo. V tem smislu je v Pavlovih očeh skupnost sama devica, ki jo je on kot oče zaročil s Kristusom, da bi, ohranjajoč nedotaknjenost vere, ki je bila razvneta po apostolskem pridiganju, lahko usmerila vso svojo energijo v posvetitev Njemu (2 Kor 11,2-4).

V nebeškem Jeruzalemu so vsi izvoljeni imenovani device (Raz 14,4), kar izraža njihovo vdanost zavezi in njihovo neomadeževanost z maliki. V knjigi Razodetja se devištvo pojavlja kot znamenje priznanja pripadnosti nebeškemu mestu, Jagnjetovi nevesti (Raz 21,2.9).

Če Jezus, posvečen po odličnosti, ne živi svoje posvetitve na način ločitve od posvetnega ali nečistega, z izpolnitvijo predpisov postave, ampak s sprejemanjem telesa, ki mu ga je dal Oče, in darovanjem samega sebe na križu, je njegovo telo dejanski kraj in učinkovito znamenje njegove posvetitve Očetovemu načrtu (Heb 10,5-10). Tako bo torej tudi za vse, ki stopijo na pot celibata ali devištva, telo postalo beseda, ki oznanja njihovo popolno pripadnost Gospodu in veselo služenje bratom in sestram.

17. Krščansko deviško tako obstaja v svetu kot jasno znamenje prihodnjega Kraljestva, saj njegova navzočnost izpostavlja minljivost materialnih dobrin in prehodnost narave sveta samega. V tem smislu celibat preroka Jeremija napoveduje neizbežen konec. A hkrati, zaradi zakonske vezi s Kristusom, razglaša začetek življenja prihodnjega sveta, novega sveta po Duhu. To znamenje, kot se pojavlja v svetopisemski viziji, ni preprosto običajna referenca ali bleda podoba daljne resničnosti, ampak je resničnost sama v svojem porajajočem se izrazu. V znamenju je zajeta, četudi še vedno skrita, prihodnja resničnost.

Posvečeno devištvo je potemtakem položeno v zakonske okvire, kar ni teogamično (pomeni: poroka z božanskim), ampak teološko, to pomeni krstno, saj zadeva zakonsko ljubezen Kristusa do Cerkve (prim. Ef 5,25-26). To zadeva nadnaravno, odrešenjsko resničnost, ne le človeško, ki je ni mogoče razložiti z razumsko logiko, ampak z vero, kajti kot Biblija kliče razumu, tvoj mož je tvoj stvarnik (Iz 54,5). To je eno izmed velikih del novega reda, posvečeno s Kristusovo pasho in izlitjem Duha, izkušnja, ki je težko razumljiva za meseno človeštvo in je doumljiva le tistim, ki dopuščajo, da jih pouči Božji Duh (prim. 1 Kor 2,12-13).

Karizma in poklicanost

18. Žene, v katerih Duh navdihne karizmo devištva (Mt 19,11-12), prejmejo milost posebnega poklica, s katero jih Bog Oče pritegne k srcu svatbene zaveze (Raz 19,7-9), ki jo je v svojem večnem načrtu ljubezni želel osnovati s človeštvom in ki je izpolnjena v učlovečenju ter pashalni izkušnji Sina.

To je velika skrivnost (Ef 5,32), ki je razodeta v Cerkvi, nevesti, za katero je Kristus daroval samega sebe, da bi jo naredil sveto in brezmadežno (Ef 5,25-27), zakrament občestva Boga

bila po Kristusu zapisana v zemeljsko zgodovino človeka in se je zakoreninila globoko v tej zgodovini. Tako zdržnost 'zaradi Božjega kraljestva' rojeva predvsem vtis podobnosti s Kristusom, ki je sam naredil isto izbiro 'za Božje kraljestvo' v svojem delu odrešenja«, v: Janez Pavel II., Avdiencia (24. marec 1982).

z ljudstvom.²⁰ Iz svatbene skrivnosti, v katero so potopljeni vsi krščeni, prejemajo krščanski zakonci milost zakramenta, ki jih utrjuje v njihovi zvezi (Ef 5,28-29).

Žene, ki prejmejo deviško posvečenje v Cerkvi, zaradi posebnosti poklica prav tako nakazujejo to skrivnost. Iz ljubezni do Kristusa, ki je nad vse ljubljen, se odrečejo izkušnji človeškega zakona, da bi bile združene z njim z zakonsko vezjo, da bi izkusile in v deviškem stanju pričevale (1 Kor 7,34) za rodovitnost te zveze, v pričakovanju resničnosti dokončnega občestva z Bogom, h kateremu je poklicano vse človeštvo. (Lk 20,34-36).

Stališče, posvetitev in življenjski status

19. Ta duhovna resničnost je nakazana in uresničena v liturgični slovesnosti posvetitve devic, v kateri Cerkev moli za Božjo milost in izlitje Svetega Duha na device.²¹

V omenjenem obredu te, ki bodo posvečene, izrazijo sveto stališče. To je stalen in dokončen sklep, da se bodo vse svoje življenje ohranjale v popolni čistosti in v služanju Bogu ter Cerkvi, sledeč Kristusu v skladu z evangelijem, da bi ponudile svetu živo pričevanje ljubezni in da bi bile jasno znamenje prihodnjega Kraljestva.²²

Stališče teh, ki bodo posvečene, je sprejeto in potrjeno s strani Cerkve preko slovesnih molitev škofa, ki prosi zanje duhovnega maziljenja, ki ustvarja zakonsko zvezo s Kristusom ter jih posveča Bogu pod novim nazivom.²³

Na ta način postanejo device posvečene osebe, vzvišeno znamenje ljubezni Cerkve do Kristusa in eshatološko znamenje nebeške neveste in prihodnjega življenja.²⁴ Njihova izključna pripadnost Kristusu, potrjena s svatbeno vezjo, v njih krepi čuječnost. Na poseben način jih povezuje z Njegovo odrešilno daritvijo ter jih posvečuje razvoju Cerkve in njenega poslanstva v svetu (Kol 1,24).

20. V življenju posvečenih devic odseva narava Cerkve. Navdihnjeno je tako z dobrodelnostjo kot s kontemplacijo in akcijo; je apostolsko in misijonsko; hrepeni po eshatološki izpolnitvi in istočasno deli veselje in upanje, žalost in tesnobo ljudi tega časa,²⁵ zlasti teh, ki so najbolj krhki ali revni; potopljeno je v skrivnost božanske presežnosti in učlovečenja v zgodovini človeštva.

Iz tega razloga posvetitev ustvarja poseben odnos občestvenosti tako z delno kot z vesoljno Cerkvijo.²⁶ To se opredeljuje s posebno vezjo, ki določa pridobitev nove oblike življenja ter jih pripušča k Redu devic.²⁷

Institucionalno oblikovanje in pastoralna skrb za to obliko življenja zato zahteva posredovanje škofa ordinarija, podobno v Cerkvah, ki so podobne škofiji,²⁸ in župnika, vedno v občestvu s Petrovim naslednikom.

²⁰ Prim. Drugi vatikanski ekumenski koncil, Dogmatična konstitucija o Cerkvi, 1.

²¹ Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda 1; KKC 1667–1672; ZCP, kan. 1166–1169.

²² Prim. Ordo consecrationis virginum, 17 in 22–23.

²³ Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda 1; 16, 24.

²⁴ Prim. Prav tam, 1.

²⁵ Prim. Drugi vatikanski ekumenski koncil, Pastoralna konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu, 1.

²⁶ Prim. Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 7 in 42.

²⁷ Prim. ZCP, kan. 604.

²⁸ Prim. ZCP, kan. 381 § 2.

Duhovne značilnosti

21. Poklic devic, posvečenih v Redu devic, je kot vsak krščanski poklic izkušnja dialoga med božansko milostjo in človeško svobodo. V bistvu se samodarovanje device godi nepretrgano in je izpolnjeno preko svobodne, zastonjske Božje pobude na temelju krstnega poklica in znotraj ustvarjajočih sestriških okvirov cerkvenih odnosov.²⁹ Tako je to mogoče razumeti le preko izhodiščne točke popolne sloge Božjega ljudstva, ki izhaja iz enega Duha in je utemeljeno na apostolih ter se blešči s svojimi raznolikimi karizmami in službami, ki so vse dopolnilne in vse sposobne prispevati k enemu poslanstvu Cerkve (Rim 12,4-5).

22. Kot v najstarejši tradiciji Cerkve je duhovni nastop posvečenih žena, ki pripadajo Redu devic, ugleden po svojem osnovanju v lokalni cerkvi, zbrani okoli škofa kot pastirja. Ta značilnost se še posebej oriše v obredu posvetitve, kjer se pokaže model Cerkve: devica kot neomadeževanost vere; soproga kot neuničljiva zveza s Kristusom; in mati kot množica otrok, rojenih v življenje milosti.³⁰

Devištvo, poročenost in materinstvo³¹ so tri perspektive, ki pospešujejo opis duhovne izkušnje posvečenih devic. Ne nanašajo se na mejne ali združene značilnosti, ampak na duhovne sile, ki potrjujejo ena drugo. Vtisnjene so v temeljne točke krstnega življenja, po katerem so posvečene žene hčere Cerkve in sestre, povezane z vsemi možmi in ženami z vezjo bratstva.

23. Devištvo posvečenih žena ima svoje temelje in pomen v veri Cerkve. Dejansko ga živijo v luči Kristusa in za njegovo ljubezen ter se nanaša na celovito sprejemanje, brez omejitev ali kompromisov, za trinitarno razodetje, ki je vsekakor izpolnjeno v njem.³² V devištvu se izraža popolno zaupanje v Gospoda Jezusa, ki osebo dosega v srcu njene človeškosti, v njeni izvorni osamljenosti, kjer je neizbrisno vtisnjena podoba in sličnost z Bogom in kjer se kljub vsakemu padcu in rani zaradi greha lahko življenje obnovi v skladu z Duhom. Karizma devištva, ki je sprejeta s strani žene ter s strani Cerkve potrjena s posvetitvijo, je darilo, ki izhaja od Očeta, s pomočjo Sina v Svetem Duhu. Ta dar varuje, očiščuje, ozdravlja in povečuje zmožnost osebe, da ljubi. Vsak delček njene zgodovine in raznolike dimenzije njene človeškosti – dušo, duha in telo – pritegne nazaj v edinost, da bo sposobna odgovoriti na to milost z nedeljeno, svobodno in veselo izročitvijo svoje lastne biti.

24. Tako je krščansko devištvo izkušnja intimne, izbrane in trajne zakonske združitve z nebeškim ženinom, ki je dal samega sebe za človeštvo brez zadržkov in za večno, ter tako pridobil sveto ljudstvo, Cerkev. V človeško bitje je zapisana sposobnost življenja v skupnosti znotraj razlik med moškim in žensko, za posvečeno devištvo pa je zakonska

²⁹ Prim. Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 14.

³⁰ Prim. Ordo consecrationis virginum, 16.

³¹ Prim. Janez Pavel II., Apostolsko pismo o dostojanstvu žene (15. avgust 1988), 17–20.

³² »Čistost neporočenih in devic kot izraz predanosti Bogu z nedeljenim srcem (prim. 1 Kor 7,32-34) je odsev neskončne ljubezni, ki veže tri Božje osebe v skrivnostni globini trinitarnega življenja«, v: Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 21. »Neokrnenost vere so povezovali tudi s podobo Cerkve kot device, z njeno zvestobo v zaročniški ljubezni do Kristusa. Kdor oškoduje vero, prizadene sramoto občestvu z Gospodom«, v: Francišek, Okrožnica luč vere (29. junij 2013), 48.

izkušnja dejansko izkušnja presežnega in presenetljive Božje ponižnosti. Posvetitev se zgodi preko sklenitve zaveze in zvestobe, ki združuje devico z Gospodom v mistični poroki, ki pogloblja in povečuje njeno delitev njegovih mislih ter njeno podrejenost njegovi želji, da ljubi.

25. Zakonska zveza torej odkriva svojo splošno sposobnost, da pokaže bogastvo božanske milosti.³³ V posnemanju Cerkve, katere hčere so, posvečene device odprejo sebe daru duhovnega materinstva, da postanejo sodelavke Duha. Duhovno materinstvo je dar rodovitne in gostoljubne notranjosti, ki je v odnosu do drugih skrbna in pogumna varuhinja človeškega dostojanstva. To je vzgojna modrost, ki išče možnosti nuditi ugodne pogoje za srečanje z Bogom in uvaja ter spremlja potovanje po poti Duha.

26. Najiminitnejša in najbolj harmonična združitve devišstva, poroke in materinstva se izraža v osebi Device Marije,³⁴ prvega sadu človeštva, ki je obnovljeno v Kristusu. Ona je popolna podoba Cerkve kot skrivnosti občestva, žena, v kateri je že izpolnjena usoda slave, h kateri je poklicano človeštvo, in »matere živega evangelija«.³⁵ V kecharitomene – njej, ki je bila napolnjena z milostjo (Lk 1,28) – je Cerkev vedno prepoznavala Devico devic (Virgo virginum), neprekosljiv prototip posvečenega devišstva.³⁶ Tako je Marija mati, sestra in učiteljica posvečenih devic. V njej najdejo posvečene žene model drže srca: v poslušanju in sprejemanju Besede Boga (Lk 8,21); v aktivnem iskanju njegove volje; v napredovanju pri njenem romanju vere (Jn 2,1-5)³⁷ »v smeri neogibnega služenja in rodovitnosti«;³⁸ v njeni popolni, svobodni razpoložljivosti za izvrševanje Božjega načrta »v kontemplaciji Božje skrivnosti v našem svetu, v človeški zgodovini in v vsakdanjem življenju«³⁹ glede vseh skupaj in vsakega zase; v njenem deviškem materinstvu (Lk 1,38); v njeni sposobnosti, da je »žena molitve in dela v Nazaretu (...), naša Gospa vedrosti, ki se 'brez oklevanja' napoti iz svojega mesta (Lk 1,39)«;⁴⁰ v njenem vztrajanju ob vznožju križa, upanju proti upanju (Jn 19,25) in v njeni skrbi za mlado Cerkev (Apd 1,14).

Način življenja

Sledenje evangeliju in osebni karizmi

27. Posvečene žene najdejo v evangeliju neizčrpen vir veselja, ki daje pomen njihovem življenju, smernice njihovi poti in njihovem temeljnemu pravilu.⁴¹ Ko se odločijo, da bodo sledile Kristusu, sprejmejo njegov način življenja v čistosti, uboštvu in pokorščini⁴² ter se

³³ »Zakonska ljubezen vedno vključuje posebno pripravljenost, da bi se izlila zavoljo tistih, ki prihajajo v krog aktivnosti posameznika. V zakonu je ta pripravljenost, četudi je odprta za vse, usmerjena predvsem v ljubezen, ki jo starši dajejo svojim otrokom. V devištvu je ta pripravljenost odprta za vse ljudi, ki so objeti z ljubeznijo Kristusa Ženina«, v: Janez Pavel II., Apostolsko pismo o dostojanstvu žene (15. avgust 1988), 21.

³⁴ Drugi vatikanski ekumenski koncil, Dogmatična konstitucija o Cerkvi, 8.

³⁵ Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 287.

³⁶ Prim. Ambrož, De virginibus, lib. II, c. 3, n. 19: PL 16, 211.

³⁷ Prim. Janez Pavel II., Okrožnica o Odrešenikovi Materi (25. marec 1987), 6.

³⁸ Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 287.

³⁹ Prav tam, 288.

⁴⁰ Prav tam.

⁴¹ Prim. Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 1.

⁴² Prim. Benedikt XVI., Govor udeležencem kongresa Reda devic na temo: »Posvečeno devišstvo v svetu: dar za Cerkev in v Cerkvi« (15. maj 2008), 5; Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 18.

posvetijo molitvi, pokori in delom usmiljenja ter apostolata, vse to glede na svojo lastno karizmo.⁴³

V Redu devic je poklic k deviškosti usklajen s karizmo, ki daje konkretno obliko pričevanja in cerkvenega služenja vsaki posvečeni ženi.⁴⁴ Ti darovi – občutljivost za razločevanje, duhovna intuicija, načrti in življenjski stil – tako v njej dozori kot izraz njene popolne in celovite predanosti Gospodu.⁴⁵

28. Da bi osebne karizme lahko bile prepoznane, sprejete in živete v svoji pristnosti, posvečene žene dopuščajo, da so spremljane in podprte s strani Cerkve tekom izvajanja ponižne presoje, da bi razumele, kaj naj bi bila Božja volja za njihovo življenje (Rim 12,2). To vključuje razlago duhovne izkušnje vsake posvečene žene, inteligentno in z evangeljsko modrostjo, pri čemer upoštevamo njeno življenjsko zgodovino ter jo umeščamo v konkreten cerkveni in socialni prostor, v katerem živi.

Izmed možnosti podpore, ki jo priporoča Cerkev, naj posvečene žene pri razločevanju ne bi spregledale duhovnega spremljanja.⁴⁶ Iskren, dostopen, zrel dialog z razumno, izkušeno osebo, ki opravlja to vlogo, ponuja dragoceno priložnost za poglobitev, revizijo, potrditev in predloge primernih sredstev za rast v njenem odgovoru Gospodu, ki jo kliče k svetosti in osebni združitvi.

Z redno presojo poklicanosti, ki vodi do pripustitve k posvetitvi, se posvečene žene v drži hčerinske poslušnosti posvetujejo s škofom ordinarijem za vodstvo glede pomembnejših vidikov svojega življenjskega načrta ter svoje odločitve potrjujejo skupaj z njim.⁴⁷

Molitvena in asketska pot

29. Za posvečene žene je molitev nujnost ljubezni za »kontemplacijo lepote Njega, ki jih ljubi«,⁴⁸ in zveza z Ljubljenim ter s svetom, v katerega so postavljene.

Tako ljubijo kontemplativno tišino,⁴⁹ ki ustvarja ugodne pogoje za poslušanje Božje besede in za zaupen pogovor z Ženinom. V želji po poglobitvi svojega razumevanja Njega

⁴³ Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda, 2.

⁴⁴ »Sveti Duh svobodno podeljuje karizmatične darove, da bi zakramentalna milost obrodila sad v krščanskem življenju na različni način in na vseh ravneh. Ker so te karizme potrebne Cerkve nadvse primerne in koristne, more Božje ljudstvo z njihovim mnogovrstnim bogastvom v polnosti živeti poslanstvo za evangelizacijo, preiskovati znamenja časa in jih razlagati v luči evangelija. Karizmatični darovi namreč priganjajo vernike, da odgovorijo na dar zveličanja povsem svobodno in času ustrezno, s tem da iz svojega življenja napravijo dar ljubezni za druge in pristno pričevanje evangelija pred vsemi ljudmi«, v: Kongregacija za verski nauk, Cerkev se pomlaja (15. maj 2016), 15.

⁴⁵ »Med vami so različni pristopi in različni načini življenja daru posvečenega devištva. [...] Rotim vas, da stopite izza zunanjega videza, da doživite skrivnost Božje nežnosti, ki jo vsaka izmed vas nosi v sebi, in prepoznate druga drugo kot sestre, tudi v vaši raznolikosti«, v: Benedikt XVI., Govor udeležencem kongresa Reda devic na temo: »Posvečeno devištvo v svetu: dar za Cerkev in v Cerkvi« (15. maj 2008), 5.

⁴⁶ »Velika podpora pri napredovanju na evangeljski poti, zlasti v dobi vzgoje in ob določenih življenjskih trenutkih, je zaupno in ponižno zatekanje k duhovnemu vodstvu, ki pomaga človeku, da odgovarja na vzgibe Svetega Duha z velikodušnostjo in se odločno usmerja k svetosti«, v: Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 95.

⁴⁷ Benedikt XVI., Govor udeležencem kongresa Red devic na temo: »Posvečeno devištvo v svetu: dar za Cerkev in v Cerkvi« (15. maj 2008), 4–5.

⁴⁸ Avguštin, De sancta virginitate, c. 54: PL 40, 428.

⁴⁹ »Velika tradicija cerkvenih očetov nas uči, da vse skrivnosti Kristusa vključujejo tišino. Le v tišini lahko Božja beseda najde v nas dom, kot ga je našla v Mariji«, v: Benedikt XVI., Posinodalna Apostolska spodbuda Gospodova beseda (30. september 2010), 66.

in molitvenega dialoga se naučijo domačnosti s svetopisemskim razodetjem, predvsem preko lectio divina in v poglobljenem študiju Svetega pisma.⁵⁰

30. V liturgiji prepoznavajo vodnjak teološkega življenja, skupnosti in poslanstva. Svoji duhovnosti dopuščajo, da se oblikuje s praznovanjem zakramentov in molitvenega bogoslužja, v pokorščini ritmu liturgičnega leta. Na ta način bodo našle harmonijo in smernice tudi za druge oblike molitve, za askezo in lasten stil življenja.

31. Za posvečene device je liturgično leto »učna pot«, po kateri potujejo skupaj z drugimi proti srečanju s Kristusom, ženinom. Tako zaupajo v učenje in vodstvo Cerkve h globljemu razumevanju, praznovanju in vključevanju v Kristusovo skrivnost.

32. Evharistijo postavljajo v središče svoje biti. To je zakrament zakonske zaveze, iz katerega teče milost njihove posvetitve.⁵¹ Poklicane k življenju v intimnosti z Gospodom, v podobnosti z Njim in v podvrženosti Njemu se, kjer je to mogoče, vključijo v vsakdanje praznovanje evharistije in se krepijo s Kruhom življenja, z mize Božje besede ter evharistije.⁵²

Svojo ljubezen do Cerkve kot neveste in do evharistije torej izražajo preko adoracije evharističnega Gospodovega telesa in od Njega črpajo ljubezen za dejavno dobrodelnost do članov njegovega mističnega telesa.

33. Pogosto praznovanje zakramenta sprave »jim bo omogočalo, da se dotikajo veličine Božjega usmiljenja s svojimi lastnimi rokami«. To je »vrec resničnega notranjega miru«,⁵³ ki jih vodi nazaj k resnični Ljubezni njihovega življenja. Obračanje k službam Cerkve z zaupanjem, praznovanje in slavljenje Božje ozdravljajoče ljubezni, priznanje svojih lastnih napak, obnovitev vere v njegovo usmiljenje in okušanje veselje odpuščanja jim daje novo moč za pot spreobrnjenja in zvestobe Gospodu.⁵⁴

34. Z vsakodnevno zvestobo molitvenemu bogoslužju, ki so ga sprejele kot dar in ga prevzele kot dolžnost v obredu posvetitve, razprostirajo spomin na odrešenje skozi čas in dopuščajo izrednemu bogastvu velikonočne skrivnosti, da se pretaka in teče skozi sleherno uro njihovega življenja. Z obhajanjem molitvenega bogoslužja, zlasti jutranje in večerne molitve,⁵⁵ dovoljujejo, da Kristusova čustva odmevajo skozi njega, ter jih sprejemajo. Svoje glasove združujejo z glasovi celotne Cerkve, ki prinašajo Očetu pogosto nezavedne krike veselja in žalosti, ki se vzdigujejo iz človeštva in celotnega stvarstva.

⁵⁰ »Nevednost do Svetega pisma je nevednost do Kristusa«, v: Hieronim, Commentarii in Isaiam, Prologus; CCL 73, 1: PL 24, 17.

⁵¹ »[Evharistija] je zakrament ženina in neveste. Evharistija znova na zakramentalni način ponavzoči in realizira odrešensko dejanje Kristusa, ki 'ustanavlja' Cerkev, svoje telo. Kristus je združen s tem 'telesom' kot ženin z nevesto«, v: Janez Pavel II., Apostolsko pismo o dostojanstvu žene (15. avgust 1988), 26.

⁵² »Tukaj se more v polnosti uresničiti zaupnost s Kristusom, poistovetenje z Njim, popolno priličenje Njemu, k čemur so posvečene osebe poklicane že po poklicu«, v: Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Znova začeti pri Kristusu (19. maj 2002), 26.

⁵³ Frančišek, Apostolsko pismo Usmiljenje in usmiljenja potrebna (11. april 2015), 17.

⁵⁴ »Praznovati zakrament sprave pomeni, da si skrit v toplem objemu, v objemu neskončnega Očetovega usmiljenja«, v: Frančišek, Avdienca (19. februar 2014).

⁵⁵ Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda, 2.

35. Da bi poglobile in ponovno vnele svoj odnos z Gospodom Jezusom, si rezervirajo ustrezne čase za duhovne obnove in duhovne vaje. Izkoristijo oblike in načine molitve, ki pripadajo cerkveni tradiciji, vključno s pobožnimi praksami in drugimi izrazi priljubljenih pobožnosti.

Negujejo predanost Devici Mariji, ki je polna naklonjenosti in hčerinskega zaupanja. Ona je »učiteljica devištva«,⁵⁶ vzornica in zavetnica vsakega posvečenega življenja,⁵⁷ od katere se lahko dnevno učijo, kako slaviti Gospoda.

36. Gnane od želje, da bi odgovorile na Ženinovo ljubezen z ljubeznijo, ki raste v čistosti in radodarnosti, iz molitve izluščijo navdihe za svoje odločitve. Nenehno bdijo nad svojim vedenjem in držami ter mirno sprejemajo žrtve, ki jim jih nalaga vsakdanje življenje. Borijo se proti skušnjavam, mislim, sugestijam in možnostim, ki vodijo v zlo. Učijo se ponižno sprejemati pomoč bratskega opominjanja.

Sprejemajo spokorne prakse, ki jih predlaga Cerkev, in v soglasju s svojim duhovnim voditeljem vsaka izbere asketske oblike ali prakse,⁵⁸ ki ji pomagajo rasti v svobodi in evangeljskih vrednotah, z nagnjenjem k spoznavanju in spreobrnjenju,⁵⁹ ki traja vse življenje.⁶⁰

Načini življenja, osebni odnosi in služenje

37. Značilnost te oblike življenja je ukoreninjenost posvečenih žena v delno Cerkev in hkrati v poseben kulturni in socialni kontekst. Posvetitev jih razpoloži za Boga, ne da bi jih oddaljila od okolja, v katerem živijo in v katerega so poklicane, da tam dajejo osebno pričevanje.⁶¹

Lahko živijo same, s svojo družino, z drugimi posvečenimi ženami ali v drugi situaciji, ki olajšuje izražanje njihove poklicanosti in izpolnjuje njihov načrt za življenje. Preživljajo se z dohodki svojega lastnega dela in s svojimi osebnimi viri.

38. Z željo po izžarevanju dostojanstva in lepote njihovega poklica ter označujoč stil odnosa z ljudmi njihovega lastnega časa naj njihov način oblačenja sledi lokalnim običajem, združuje naj dostojanstvo in izraz njihove lastne osebnosti z vrednoto skromnosti, v skladu z zahtevami njihove socialne situacije.⁶²

⁵⁶ Ambrož, De institutione virginis, c. 6, n. 46: PL 16, 320.

⁵⁷ Prim. ZCP, kan. 663 § 4.

⁵⁸ »Askeza, ki pomaga obvladovati in popravljati težnje človeške narave, ranjene z grehom, je resnično neogibna, če hoče posvečena oseba ostati zvesta lastni poklicanosti in hoditi za Jezusom na križevem potu«, v: Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 38.

⁵⁹ »Poklicanost posvečenih oseb, da predvsem iščejo Božje kraljestvo, je namreč bolj kot karkoli drugega poklic k popolnemu spreobrnjenju v odpovedi samemu sebi, da bi živeli popolnoma od Gospoda, da bi bil Bog vse v vseh. Ko so posvečeni poklicani, da zrejo Kristusovo spremenjeno obličje in pričujejo zanj, so tudi sami poklicani k 'spremenjenemu' bivanju«, v: Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 35.

⁶⁰ »To je torej pravilo spreobrnjenja: da se oddaljiš od zla in se učiš delati dobro. Spreobrnjenje posameznika je potovanje. Je potovanje, ki zahteva pogum, da se odvrneš od zla, in ponižnost, da se učiš delati dobro. Predvsem pa zahteva konkretna dejanja«, v: Frančišek, Jutranja meditacija v kapeli Doma svete Marte, Učiti se delati dobro (14. marec 2017).

⁶¹ Prim. Benedikt XVI., Govor udeležencem kongresa Reda devic na temo: »Posvečeno devištvo v svetu: dar za Cerkev in v Cerkvi« (15. maj 2008), 4–5.

⁶² Frančišek, Okrožnica o skrbi za skupni dom Hvaljen, moj Gospod (24. maj 2015), 222–227.

Razen v primeru posebnih razlogov naj nosijo prstan, ki jim je bil dan med obredom posvetitve v znamenje njihove zakonske zaveze s Kristusom Gospodom.

V krajih, kjer si poročene krščanske žene običajno ne pokrivajo glave s tančico, tudi posvečene device ne nosijo tančice, ki so jo morebiti prejele med obredom posvečenja, kot običajni del svoje obleke. Sledijo navodilom škofa ordinarija ali škofovske konference, ki jim lahko dovoli, da uporabljajo tančico v liturgičnih slovesnostih ali v drugih situacijah, kjer bi se lahko uporaba tega vidnega znamenja popolne predanosti služenju Kristusu in Cerkvi smatrala kot primerna, z upoštevanjem različnih navad v socialno-kulturnih okoljih.

39. Njihova vdanost Cerkvi se kaže v njihovem »poslanstvu razsvetljevanja, blagoslavljanja, poživljanja, dvigovanja, zdravljenja in osvobajanja«,⁶³ v njihovi zavzetosti za oznanjevanje evangelija, za razvoj krščanske skupnosti in za njihovo preroško pričevanje sestrinske povezanosti, v prijateljstvu, ki ga nudijo vsem, in v skrbni bližini duhovnim in materialnim potrebam ljudi njihovega časa ter predanosti delu za skupno dobro družbe.⁶⁴

To jih vodi k spoznavanju konkretnih oblik njihovega cerkvenega služenja, ki se lahko prav tako izraža v njihovi razpoložljivosti za prevzemanje pastoralnih služb in nalog.

V skladu s tem je, zaradi poznavanja skrivnosti Kristusa, ki olajša razumevanje služb Cerkve, pomembno, da dosežejo zrelost skozi molitev in meditacijo kot tudi preko konkretnih izkušenj, v globokem in pravilnem zavedanju služenja, spoštujoč skrivnost evangeljske in cerkvene modrosti, ki se prav tako izraža v volji škofov ordinarijev in škofovskih konferenc. Tekom izobraževanja v šoli modrosti se bodo naučile tudi preko izkušnje sprejemati tako predloge, izhajajoče iz življenja Cerkve, ki je skrivnost občestva in »vseh skritih evangeljskih možnosti, ki so že prisotne in delujoče v resničnostih sveta«,⁶⁵ kot tudi prepoznati nove priložnosti, ki oblikujejo novo zavest služenja, ki je v skladu z vsemi sposobnostmi njihovega plemenitega daru samih sebe.

V budnosti za klic, ki prihaja iz okolja, v katerem živijo, in pripravljenosti, da dajejo Gospodu na razpolago darove, ki so jih prejele od njega, so poklicane, da nudijo svoj lastni prispevek za prenavo družbe v duhu evangelija. Brez naivnosti ali pretiranega poenostavljanja sprejmejo odgovornosti za razvoj kulturnih izrazov vere in za svoje posvojijo tiste, ki so ubogi, trpijo ali so potisnjeni ob rob.⁶⁶

40. Zavedajoč se teh odgovornosti izbirajo poklice v skladu s svojimi sposobnostmi, nagnjenji in priložnostmi. Prepoznavajo jih kot praktični način pričevanja, da Bog kliče človeštvo k sodelovanju pri svojem stvariteljskem in odrešenjskem delu, da bi bolj intimno delili ljubezen, s katero priteguje svet in vso zgodovino k sebi.

⁶³ Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 273.

⁶⁴ »Da bi bili oznanjevalci evangelija iz vse duše, je treba najti duhovno veselje, da smo blizu življenja ljudi, in sicer tako zelo, da odkrijemo, da je to vir višjega veselja. Misijon je vnetost za Jezusa in hkrati vnetost za njegovo ljudstvo. [...] On nas hoče vzeti kot orodje, da bi se vedno bolj približal svojemu ljubljenu ljudstvu. Vzame nas iz sredine ljudstva in nas pošilja k ljudem. Zato svoje istovetnosti ne moremo razumeti brez te pripadnosti«, v: Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 268.

⁶⁵ Pavel VI., Apostolska spodbuda O evangelizaciji današnjega sveta (8. december 1975), 70.

⁶⁶ Prim. Ordo consecrationis virginum, 16; Janez Pavel II., Govor udeležencem mednarodne konference Reda devic ob 25. obletnici razglasitve obreda, Rim (2. junij 1995), 6; Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 197–216. »Za Cerkev je izbira za uboge najprej teološka kategorija in šele nato kulturno, sociološko, politično ali filozofsko vprašanje«, v: Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 198.

V zadovoljstvu in naporu, ki ga povzroča to delo, posvečene žene razvijajo svojo sposobnost za kontemplacijo in širijo najgloblji in najbolj temeljni pomen človeške aktivnosti: prispevek k temu, da delamo svet gostoljuben dom za vsakega, da smo odprti za dobrodošlico razglasitve Božjega kraljestva. Na ta način se posvetijo področju dela, da bi dosegle ta »mnogovrsten osebni razvoj«, ki vključuje »ustvarjalnost, načrte za prihodnost, razvoj posameznikovih sposobnosti, uresničevanje vrednot, komunikacijo z drugimi in pripravljenost za adoracijo«. ⁶⁷ Skrbijo, da dosežejo in razvijajo svoje profesionalne sposobnosti ter nasprotujejo vsemu, kar bi ponižalo in oslabilo dostojanstvo človeškega dela.

41. Razvijajo občutek hvaležnosti za Božje delo, ⁶⁸ kontemplacijo, napolnjeno s češčenjem, občutek za lepoto, senzibilnost, praznovanje in sprostitev, ⁶⁹ pozornost na vse dimenzije osebe.

Učijo se od Ženina, krotkega in ponižnega srca (Mt 11,29), da živijo v upanju in predajajo Bogu svoje staranje z njegovimi uspešnimi fazami življenja, boleznijo, moralnim trpljenjem in drugimi situacijami, v katerih izkušajo dramo, krhkost in negotovost življenja. ⁷⁰

Vse do konca sprejemajo zakonsko ljubezen do Križanega in Vstalega, ko se prepuščajo Njemu, ter celo v smrti izražajo velikonočni pomen življenja.

Skozi svojo osebno posvetitev spominjajo vsakega, da je izvor, smer in cilj človeške zgodovine utemeljen v sveti skrivnosti Boga, v njegovi neskončni previdnosti, v usmiljeni dobroti in ljubezni, ki jo želi deliti z vsem stvarstvom.

II. OBLIKOVANJE REDA DEVIC V DELNIH CERKVAH IN V VESOLJNI CERKVI

Ukoreninjenost v škofijo

42. Žene, ki prejmejo to posvetitev, so poklicane k temu, da skozi njihovo življenje sije dobrodelnost, ki je vir edinosti in svetosti v celotnem telesu Cerkve. Ostajajo vključene v tisti del Božjega ljudstva, v katerem že živijo in v srcu katerega je potekalo njihovo poklicno razločevanje ter priprava na njihovo posvetitev. V bistvu so s posebno vezjo ljubezni in vzajemne pripadnosti zavezane tej delni Cerkvi.

Delna Cerkev, v svojih raznolikih delih, je poklicana k izrekanju dobrodošlice posvetitvi žena ter spremljanju in podpiranju njihovega potovanja s prepoznavanjem, da so deviška posvetitev in osebne karizme vsake posvečene žene darovi za izgrajevanje skupnosti in cerkvenega poslanstva.

43. Posvečene žene gojijo občutek hvaležnosti za vse darove, ki so jih prejele znotraj občestva svetnikov in ki jih še naprej prejemajo preko življenja delne Cerkve, v kateri živijo: vero v Gospoda Jezusa, posvečeno devištvo, delež v zgodovini svetosti, utelešeni v duhovni tradiciji ter oblikovani v odnosu do kulture in do posebne človeške skupnosti, ki živi na določenem kraju.

⁶⁷ Frančišek, Okrožnica o skrbi za skupni dom Hvaljen, moj Gospod (24. maj 2015), 127.

⁶⁸ Prav tam, 220.

⁶⁹ Prav tam, 237.

⁷⁰ Prim. Janez Pavel II., Govor udeležencem mednarodne konference Reda devic ob 25. obletnici razglasitve obreda (2. junij 1995), 4.

Nenehno so pozorne na nauk škofa ordinarija in se odzivajo na njegove pastoralne odločitve ter jih odgovorno sprejemajo z razumom in ustvarjalnostjo.

V molitev vključujejo potrebe škofije in še zlasti škofove molitvene namene.

Pričevanja drugih poklicev, ki bogatijo življenje krščanske skupnosti, priznavajo kot darove Duha ter imajo korist od priložnosti za skupno izobraževanje, pastoralo, misijon ter dobrodelno sodelovanje.⁷¹

S sebi lastno žensko občutljivostjo⁷² nudijo svoje izkušnje in premišljevanja kot dragocen prispevek k evangeljskemu razmišljanju, da je krščanska skupnost poklicana, da se mu vedno posveča, upoštevajoč njegove oblike navzočnosti in delovanja v določenem socialnem okolju.

Občestvo in soodgovornost v škofijskem Redu devic

44. Pripadnost Redu devic vključuje močno vez skupnosti med vsemi posvečenimi ženami, ki so navzoče v škofiji. Druga drugo priznavajo kot ljubljene sestre, s katerimi delijo isto posvetitev in gorečo strast za razvoj Cerkve. Tako pozdravljajo duha skupnosti kot dar in se posvečujejo pospeševanju njegove rasti, negovanju vzajemnega spoštovanja, cenjenju darov posameznic, gojenju prijateljstva in dviganju zavesti o posebnih primerih potreb (Rim 12.10.13.15-16). Ohranjajo tesno vez s svojimi pokojnimi sestrami preko molitve in ohranjanja spomina na njihovo pričevanje ljubezni in zvestobe Gospodu.

45. Posvečene žene se aktivno vključujejo v pobude vzgoje v soglasju s škofom. Kolikor je mogoče, sodelujejo pri vzgoji pripravnic in kandidatinj za posvetitev.

Upoštevajoč število posvečenih žena in dejanske okoliščine skupaj s škofom ordinarijem poiščejo načine, kako pripraviti občestveno službo, ki pospešuje vzajemno razumevanje in stabilne odnose med njimi, podpira izvrševanje soodgovornosti v sinodalnem načinu⁷³ in nudi neprekinjeno sprejemanje skupnih pobud, brez oblikovanja odnosa hierarhične odvisnosti med posvečenimi ženami.

Kot izraz občestvene službe se lahko ustanovi služba ali odbor za poklicne zadeve in vzgojo, pristojen za posvetitev, ter služba ali odbor za stalno oblikovanje.

Odgovornosti škofa ordinarija

46. Škof ordinarij je dolžan pozdraviti poklic k posvetitvi v Red devic kot dar Duha. Ustvarja naj pogoje, da bo ukoreninjenost posvečenih žena v Cerkev, ki mu je zaupana, prispevala k poti svetosti in poslanstva Božjega ljudstva.

V povezanosti s starodavno tradicijo Cerkve Red posvečenih devic poudarja vlogo škofa ordinarija, ne le njegovo nalogo duhovniškega delivca Božjih milosti,⁷⁴ ampak tudi učitelja, ki pokaže in potrjuje pot vere,⁷⁵ in pastirja, ki ljubeče skrbi za ljudi, ki so mu zaupani.⁷⁶

⁷¹ Prim. ZCP, kan. 680.

⁷² Frančišek, Apostolska spodbuda Veselje evangelija (24. november 2013), 103–104.

⁷³ »Ravno sinodalna pot je tista, ki jo Bog pričakuje od Cerkve v tretjem tisočletju«, v: Frančišek, Govor ob priložnosti jubileja 50-letnice ustanovitve škofovske sinode, Rim (17. oktober 2015).

⁷⁴ Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda, 6.

⁷⁵ Prim. Prav tam, 14. 16.

⁷⁶ Prim. Prav tam, 2. 16.

Njegova pastoralna skrb za Red devic je v bistvu del običajne službe posvečevanja, učenja in vodenja škofa ordinarija. To dolžnost ima do vsake posamezne posvečene žene, žene, ki si prizadeva prejeti posvetitev, in tudi do Reda devic njegove škofije kot skupine.

47. Kot tisti, ki je odgovoren za pripustitev k posvečenju, škof ordinarij pregleda zbrane informacije o vsaki kandidatki, poskrbi za načine, da se lahko izvede ustrezen postopek vzgoje, in izoblikuje dokončno razločevanje poklica.

S praznovanjem posvetitve škof predstavi posvečene žene cerkveni skupnosti kot znamenje Cerkve, Kristusove neveste. Ker je običajno škof ordinarij tisti, ki vodi slovesnost posvetitve,⁷⁷ le-te ni mogoče praznovati, če je škofov sedež izpraznjen (sede vacante). Le v primerih resnične potrebe bo škof ordinarij napotil pooblaščenega zastopnika za obhajanje posvetitve. S praznovanjem obreda, tudi če se izvaja samo za eno osebo, je Red devic ponovno prisoten v delni Cerkvi, brez potrebe po ponovnem dejanju ustanovitve s strani škofa.

48. Škof ordinarij izvaja pastoralno skrb za posvečene žene in jih spodbuja, da živijo v veseli zvestobi svojemu poklicu. Pozoren je na potrebe napredovanja vsake posameznice in zagotavlja ustrezna sredstva za stalno oblikovanje.

Podpira občestvo med posvečenimi ženami v duhu soodgovornosti za vitalnost cerkvenega pričevanja. Pospešuje priložnosti za srečanja, dejavnosti in skupne programe vzgoje. Na škofijski ravni, v soglasju s posvečenimi ženami, organizira načine načrtovanja občestvene službe, upoštevajoč posebne okoliščine. Prav tako spodbuja stike in sodelovanje s posvečenimi ženami v drugih škofijah.

49. Skupaj z drugimi posvečenimi ženami je pozoren do posvečenih žena, ki grede skozi težke čase resnega trpljenja ali nadlog zaradi staranja, slabega zdravja ali drugih težkih situacij.

Glede na lokalne navade in okoliščine nudi smernice za posvečene žene, da bi zagotovil priprošnje molitev za pokojne posvečene žene ter ohranjanje spomina na pričevanje njihove vere in ljubezni do Gospoda. Kolikor je mogoče, naj bo škof razpoložljiv za obhajanje obreda krščanskega pogreba za te sestre in se udeležuje priprave s sorodniki in drugimi osebami, ki so jim bile blizu.

50. Tudi če je bil imenovan zastopnik za pastoralno oskrbo za Red devic, končna odločitev, ki se tiče dejanj velikega pomena, ostaja pristojnost škofa ordinarija. Takšna dejanja vključujejo: pripustitev k posvečenju; vpis posvečene žene iz druge škofije v škofijski Red devic; spregled obveznosti posvetitve; odslovitev iz Reda devic; pripravo navodil za vzgojo pred posvetitvijo in za nenehno oblikovanje; privoljenje za programe, da se izvršijo kot občestvena služba v škofijskem Redu devic; ustanovitev kanoničnih ustanov, ki skrbijo za podporo in finančno upravljanje aktivnosti Reda devic, in morebitna avtorizacija zahteve za njihovo civilno priznanje; priznavanje in odobritev statutov škofijske zveze posvečenih devic ter tudi morebitna avtorizacija ob zahtevi njihovega civilnega priznanja.

51. Škof bo dal potrebna navodila za vpis žena, ki bodo posvečene, v ustrezne knjige, da bodo ohranjene v škofijski kuriji, in za previdno zbiranje dokumentacije, ki zadeva Red devic. Zabeleženo mora biti predvsem sledeče: smrt posvečenih žena; pripis ali začasno

⁷⁷ Prim. Prav tam, 6.

sprejetje posvečenih žena iz drugih škofij v škofijski Red devic; začasna ali dokončna premestitev posvečene žene v drugo škofijo; premestitev v ustanovo posvečenega življenja; spregled obveznosti posvetitve; in odpust iz Reda devic. Dokumentacija se mora voditi tudi o programu oblikovanja vsake posamezne pripravnice in kandidatnje za posvetitev.

Sodelovanje v pastoralni oskrbi Reda devic

52. Z upoštevanjem konkretnih okoliščin bo škof ordinarij odločil, kakšno podporo je treba zagotoviti za primerno pastoralno oskrbo⁷⁸ Reda devic, upošteva posebne značilnosti te oblike življenja.

Določi lahko zastopnika za pastoralno oskrbo Reda devic, če je mogoče, izbranega bodisi iz škofijskega zbora duhovnikov ali izmed posvečenih devic v škofiji, določi področje delovanja te službe in njene posebne obveznosti, ter določi, kako naj sodeluje s škofovim vikarjem za posvečeno življenje, kjer je ta prisoten.

Če je vzpostavljena občestvena služba, naj škof določi, kako naj se aktivnosti zastopnika vključijo vanjo v njenih raznolikih izrazih, zlasti s skupinami za vzgojo pred posvetitvijo in za stalno oblikovanje.

53. Sledeč navodilom škofa lahko pastoralno sodelovanje vključuje zbiranje potrebnih informacij o vsaki prosilki in kandidatki z namenom razločevanja glede pripustitve k posvetitvi, vzgoje pred posvetitvijo in stalnega oblikovanja ter kot pomoč pri oblikovanju vzgojnega programa ali zbiranju izkušenj glede vzgoje.

Vse te odgovornosti še ne pomenijo duhovnega spremljanja prosilk, kandidatk in posvečenih žena. Osebni pogovori z vsako ženo so namenjeni poslušanju in refleksiji napredka. Vsaka žena je povabljena, da se obrne na škofa ordinarija, če potrebuje bolj konkretno usmeritev ali refleksijo o pomembnejših vidikih svojega življenjskega načrta.

54. Cilj pastoralne skrbi za Red devic je, da pomaga vsaki prosilki, kandidatki in posvečeni ženi razvijati darove, ki jih je dobila od Gospoda; da spodbuja skupnost med vsemi ženami in duha soodgovornosti s sprejemanjem zakonitih razlik; da goji razumno in odgovorno sprejemanje nauka in pastoralnih odločitev škofa ordinarija; ter da pospešuje zavedanje o Redu devic med Božjim ljudstvom.

Občestvo in soodgovornost med posvečenimi ženami iz različnih škofij

55. V svojem odnosu s posvečenimi ženami iz drugih škofij posvečene žene sprejemajo in gojijo dar občestvenosti ter predanost poslanstvu, ki izhaja iz sprejetja enake posvetitve. Ukoreninjenost v škofijo je dejansko v harmoniji s pripadnostjo Redu devic z enakimi bistvenimi značilnostmi v vsej katoliški Cerkvi.

Skozi molitev druga za drugo, dopolnjevanje znanja in delitev izkušenj ter formativnih aktivnosti posvečene žene izražajo raznolike načine svoje soodgovornosti za pričevanje, ki so ga poklicane nuditi Cerkvi in svetu.

⁷⁸ Prim. Kongregacija za škofove, Pravilnik o opravljanju škofovske službe (22. februar 2004), 104.

Skupne pobude, občestvena služba in škof kot zastopnik

56. V združevanju delnih Cerkev, v soglasju s škofi posamezne škofovske konference, lahko posvečene žene začnejo s skupnimi pobudami in, če to dopuščajo okoliščine, s stalno občestveno službo, ki naj omogoča izmenjavo izkušenj v škofijah, katerim pripadajo, poglobitev skupnih tem, predlaganje vse primernejših vsebin in metod glede vzgoje na vseh stopnjah, predstavitev predlogov in informacij škofom, ki so koristne za kvalifikacijo Reda devic v ustrežajočih cerkvenih in socialno-kulturnih okoljih, ter promocijo poznavanja Reda devic pri Božjem ljudstvu. Skupne pobude in občestvena služba morajo vedno spoštovati in ovrednotiti škofijsko ukoreninjenost te oblike življenja in vključevati posvečene žene škofije v slogu zbornega sodelovanja.

57. Škofje, zbrani na škofovski konferenci, lahko oblikujejo skupna navodila za svoje škofije za pastoralno oskrbo Reda devic. Prav tako lahko enega izmed škofov zadolžijo, da je njihov zastopnik za Red devic.

S spoštovanjem nezamenljive vloge škofov ordinarijev v pastoralni skrbi za posvečene device v njegovi lastni škofiji, škof zastopnik izraža interese drugih škofov v tej obliki posvečenega življenja in njihovo skrb za to, da so jim blizu.

V srčni želji, da bi se posebna identiteta Reda devic primerno izrazila v cerkvenem in socialno-kulturnem kontekstu škofije, škof zastopnik uresničuje svoje dolžnosti, da bi služil z učinkovitim izvajanjem soodgovornosti za posvečene žene iz različnih škofij. Pozorno sledi skupnim pobudam posvečenih žena škofij, ki so vključene vanje, in kjer je prišlo do ustanovitve, nudi pomoč svoje službe njihovi stalni občestveni službi.

Pristojnosti Apostolskega sedeža in sekretariata za Red devic

58. Posvečene žene priznavajo službo Petrovega naslednika kot osrednjo točko, h kateri usmerjajo svoje življenje na nivoju vesoljne Cerkve, ko živijo dar občestvenosti in soodgovornosti v pripadnosti istemu Redu devic.

V sinergiji z naukom in dejanji škofov ordinarijev ter v skladu s svojimi pristojnostmi je Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja v službi rasti Reda devic, da je lahko ta oblika posvečenega življenja prepoznavna, cenjena in podprta v njeni posebni identiteti in cerkveni obliki.

59. Sekretariat za Red devic je ustanovljen v Dikasteriju. Pod upravo prefekta sekretariat zbira podatke o situaciji Reda devic v različnih državah. Prav tako zabeležuje komentarje, ki so jih škofje vključili v poročila ob svojih obiskih ad limina.

Poleg tega se referenčne točke za pobude, ki zadevajo Red devic, promovirajo ali podpirajo s strani škofije same.

Da bi pomagali njihovem delu, se lahko sekretariat uporabi za pomoč posvečenim ženam iz različnih krajev, škofovskim konferencam in škofovim predstavnikom za Red devic, kjer je bil ustanovljen.

Bivanje v drugi škofiji in prehajanja

60. Četudi posvetitev določa posebno vključitev v delno Cerkev, kjer se jo obhaja, to ne preprečuje posvečenim ženam, da bi se prestavile v drugo delno Cerkev, če je to

potrebno, bodisi za stalno ali začasno, na primer zaradi zaposlitve, družinskih ali pastoralnih namenov ali drugih racionalnih in proporcionalnih motivov.

61. Če posvečena žena namerava dlje časa ostati v drugi škofiji, ne v tisti, ki ji pripada, lahko v soglasju s svojim škofom prosi škofa škofije ad quem (h kateremu), če lahko sodeluje v vzgojnih aktivnostih lokalnega Reda devic. Če jo je škofu ad quem predstavil njen lastni škof ordinarij, bo prav ta z njo uredil načine njenega sodelovanja.

62. Če se namerava posvečena žena za stalno preseliti v drugo škofijo, bo svoje razloge razložila svojemu lastnemu škofu, ki ji bo podal svoje mnenje glede predloga. Nato lahko vpraša škofa škofije ad quem za sprejem v lokalni Red devic. Slednji bo, ko bo sprejel predstavitev posvečene žene od škofa škofije a quo, z omembo razlogov za premestitev in njegovega lastnega mnenja, oblikoval svojo odločitev in posredoval svoj odgovor prosilki. Prav tako bo informiral škofa škofije a quo. Če je odgovor pozitiven, bo škof škofije a quem sprejel posvečeno ženo, jo predstavil svoji delni Cerkvi, in če so v njegovi škofiji posvečene žene, jo bo vključil mednje. Z njo bo uredil, kar bo potrebno in koristno za njeno osebno situacijo. Na osnovi ocen lahko škof škofije ad quem tudi zavrne njeno sprejetje ali, s soglasjem škofa škofije a quo, določi čas preizkusne dobe. V tem primeru bo, z ohranjanjem njene povezave s škofijo a quo, posvečena žena vseeno prenesla svoje kanonično bivališče v škofijo ad quem, z ohranjanjem zvestobe navodilom, s katerimi sta se strinjala oba škofa, upoštevajoč njeno osebno situacijo.

63. Osebno ali preko zastopnika bo škof skrbel za primeren način informiranja posvečenih žena o začasnih ali dokončnih prehodih posvečenih žena v druge škofije in prav tako o sprejemanju posvečenih žena iz drugih škofij.

Ustanove, družbe in izbira občestvenega življenja

64. S spoštovanjem civilnega prava za podporo in finančno upravljanje dejavnosti Reda devic lahko škof ordinarij ustanovi kanonično ustanovo, bodisi neavtonomno ali avtonomno,⁷⁹ in če je potrebno, lahko odobri zahtevo za njeno civilno priznanje.

65. Za bolj zvesto izpolnjevanje njihovega pravila in oskrbovanje vzajemne pomoči pri izvrševanju služenja Cerkvi na način, ki ustreza njihovemu stanju, lahko posvečene žene oblikujejo družbe in prosijo pristojno cerkveno avtoriteto za kanonično priznanje njihovega statuta in posledično za odobritev družbe.⁸⁰

Ustanovitev družbe ali pridružitve že ustanovljeni družbi je izključno prosta in prostovoljna izbira vsake posamezne posvečene žene, ki se odloči, da sprejme njene namene in njene statute. Odhod posvečene žene od družbe ne vpliva negativno na njeno pripadnost Redu devic.

66. Posvečene device, ki to želijo, se lahko svobodno odločijo, da živijo v isti hiši. Ta možnost, odgovorno izbrana za vzajemno podporo, za delitev življenja na duhovni, pastoralni ali finančni ravni, izraža svobodno odločitev vsake izmed posvečenih devic. Ne izvira neposredno iz posvetitve ali pripadnosti družbi, razen če njeni statuti predpisujejo skupno življenje kot bistveni element same družbe.

⁷⁹ Prim. ZCP, kan. 1303 § 1.

⁸⁰ Prim. ZCP, kan. 604 § 2.

Pripadnost Redu devic in vključenost v druge cerkvene skupine

67. Oblika življenja, primerna za Red devic, je posebna pot svetosti z značilnostmi duhovne identitete, ki združuje in usmerja celotno življenje osebe. Naloga vsake posvečene žene je, da daje tiho in veselo pričevanje svoje lastne posvetitve, da postaja spodbuda in zaklad za vse dele krščanske skupnosti.

To posvečeni devici ne preprečuje, da črpa iz mnogoterosti karizem in duhovnosti, s katero je Duh obogatil Cerkev, in po možnosti najde pomoč, da lahko izrazi svoje lastne deviške karizme v kontekstu s specifično cerkveno skupino (tretji red, družba ali gibanje), njeno karizmo in njeno duhovnostjo.⁸¹

68. Pristnost takšne duhovne izkušnje mora biti spoznana znotraj duhovnega spremljanja in tudi v dialogu s škofom ordinarijem in z zastopnikom za pastoralno oskrbo za Red devic, če obstaja, da interesi skupine in vključenost v njene aktivnosti ne zasenčijo škofijske ukoreninjenosti, ki je bistvo posvečenega življenja v Redu devic.

Posvečena žena naj bi skrbela za ohranjanje aktivne izkušnje občestva z delno Cerkvijo, ki ji pripada, skozi potrebno posredovanje škofa ordinarija, s hčerinskim sprejemanjem njegovega nauka in njegove pastoralne oskrbe. Prav tako naj iskreno goji občestvene odnose z drugimi posvečenimi devicami ter daje prednost formativnim predlogom, posebnim za Red devic, pred vsemi drugimi iniciativami skupine, s katero je povezana.

Ločitev od Reda devic

Prehod v ustanovo posvečenega življenja ali družbo apostolskega življenja

69. Če posvečena žena po skrbnem premisleku in molitvi, v kontekstu duhovnega spremljanja in v dialogu s škofom želi vstopiti v ustanovo posvečenega življenja ali družbo apostolskega življenja, bo pisno sporočila svoj namen škofu, skupaj z izjavo vrhovnega voditelja ustanove, glede na stik, ki ga je posvečena žena imela s to ustanovo ali družbo.⁸² Škof se bo zavezal, da bo prošnjo in svoja morebitna opažanja glede te zadeve prenesel do Svetega sedeža. Prehod v ustanovo se bo zgodil v skladu s sporazumom, ki bo pripravljen za vsak posamezen primer s strani Svetega sedeža.

Izstop iz Reda devic

70. Če posvečena žena iz zelo resnega razloga, ki ga s skrbnim razločevanjem presodi pred Gospodom, želi dobiti spregled od obveznosti, ki izhajajo iz posvetitve, se bo obrnila na svojega škofa ordinarija s pisno prošnjo. Škof ne sme opustiti, da bi ji ponudil primerno pomoč in ustrezen čas za njeno razločevanje. Razrešitev ji bo odobril le po globokem premisleku o razlogih za njeno prošnjo.

Odpust iz Reda devic

71. Če je posvečena žena javno zapustila katoliško vero ali sklenila zakon, četudi le civilen, bo škof zbral dokaze in razglasil njen odpust iz Reda devic, da bo to pravno priznано.

⁸¹ Prim. Kongregacija za nauk vere, Cerkev se pomlaja (15. maj 2016), 16.

⁸² Prim. ZCP, kan. 684; 685.

72. Če je posvečena žena obtožena zelo resnih⁸³ zunanjih in prištevni hudodelstev ali napak proti dolžnostim, ki izhajajo iz njene posvetitve, kot so povzročitev pohujšanja med Božjim ljudstvom, bo škof začel s procesom odpustitve. Zato bo ženo obvestil o obtožbah in dokazih, ki so se zbrali, ter ji dal priložnost za zagovor.

Če škof smatra njen zagovor za nezadosten in ni nobenega drugega načina, da bi se poskrbelo za njeno poboljšanje, za vzpostavitev pravice in popravo pohujšanja, jo bo odpustil iz Reda devic. Dekret o odpustitvi mora vsaj v obliki povzetka izražati razlog za to odločitev. Ne bo imel učinka, dokler ne bo potrjen s strani Svetega sedeža, ki mu je treba posredovati vse dokumente. Dekret ne bo veljaven, če ne bo vključeval pravice posvečene žene, da se obrne na pristojno avtoriteto v roku desetih dni od prejema sporočila o dekretu. Priziv ima začasen učinek.

Zapisnik in komunikacija o ločitvi

73. V vseh primerih ločitve posvečene žene od Reda devic bo škof ordinarij poskrbel za zapis v knjigo posvetitev. Poskrbel bo, da bo o tem obvestil druge posvečene žene bodisi osebno ali preko zastopnika ter tudi odgovornega župnika, da bo to zabeležil v krstno knjigo.

III. RAZLOČEVANJE POKLICANOSTI IN VZGOJA ZA RED DEVIC

Odgovornost za razločevanje in vzgojo

Potovanje vere, razločevanje poklicanosti in programi vzgoje

74. Po vrlini vere, krstni milosti, deviški karizmi in svoji osebni karizmi je žena, ki je poklicana v posvetitev v Red devic, vključena v potovanje krščanskega življenja, sledeč Gospodu Jezusu. Dinamika te poti, ki jo sproža Sveti Duh, zahteva njen aktivni odgovor in njeno pokorno sodelovanje.

Hoja za Gospodom predstavlja nenehno spreobračanje v napredujoči zvestobi Njemu.⁸⁴ To je proces, ki vsebuje vse dimenzije življenja, telesno in čustveno, intelektualno, voljno in duhovno. Razteza se skozi življenje, kajti posvečena oseba »ne more nikoli trditi, da je povsem obudila novo stvaritev, ki v vseh okoliščinah življenja odseva miselnost Kristusa«. ⁸⁵

75. Milost posvetitve v Red devic določa in oblikuje duhovne poteze osebe na permanenten način. Usmerja jo po poti življenja ter jo spodbuja in krepi v vedno bolj radodarnem odgovoru na njen klic.

Tako posvetitev ne zahteva zgolj človeške rasti in krščanske zrelosti, ki se vrednoti skozi skrbno razločevanje poklicanosti in posebno predhodno vzgojo. Prav tako zahteva predano in stalno pozornost na nenehno oblikovanje, ki pogloblja in obnavlja razloge za izbiro, ki jo je posvečena žena že naredila, in ji omogoča, da krepi svoj lastni poklic, ko hkrati dejansko doživlja njegovo resnično dinamiko.⁸⁶

⁸³ Prim. ZCP, kan. 695.

⁸⁴ Prim. Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 19.

⁸⁵ Prav tam, 69.

⁸⁶ Prav tam, 65; 69–70.

76. Ukoreninjenje v to obliko posvečenega življenja v delni Cerkvi, razločevanje poklicanosti, vzgoja pred posvetitvijo in udeležba pri nenehnem oblikovanju se izvajajo skozi cerkvene programe, kar zahteva pozornost in spremljanje krščanskega občestva. Prav tako zahtevajo odgovornost pri ženah samih in na poseben način pastoralno odgovornost škofa ordinarija.

Za zbiranje elementov, ki so potrebni za razločevanje poklicanosti in usmerjanje ter spremljanje s programi vzgoje za pripravnice, kandidatkinje in posvečene žene, lahko škofu pomaga zastopnik za Red devic. Prav tako lahko uporablja prispevke, ki jih lahko ponudijo posvečene žene.

Za te namene je treba upoštevati število posvečenih žena v škofiji in njihovo mnenje o zadevi ter druge praktične premisleke, škof pa lahko ustanovi tudi službo ali skupino za razločevanje poklicanosti in predhodno vzgojo za posvetitev ter službo ali skupino za stalno oblikovanje, kot izraz občestvene službe za Red devic. Te službe ali skupine naj bodo sestavljene iz zastopnika, če ga je škof določil, in posvečenih žena, ki so obdarovane s potrebnimi sposobnostmi, določenimi s strani škofa ali zastopnika, po posvetovanju s posvečeno ženo.

77. Načrt vzgoje naj teži predvsem k temu, da okrepi temeljne drže doveznosti, ki vključujejo svobodo, željo in sposobnost, da bi se učili iz vseh življenjskih situacij, ter aktivno in odgovorno udeleževanje procesa osebne rasti skozi celotno življenje posamezne žene.⁸⁷

Iz tega razloga je pri oblikovanju programov vzgoje treba posvetiti pozornost temu, da niso skrčeni na standardne ali splošne načrte, ki ne upoštevajo dovolj posebnih potreb in karizem vsake posamezne osebe. Istočasno je treba paziti na nevarnosti individualističnih tendenc,⁸⁸ ki ovirajo pridobivanje in razvoj resničnega občutka za pripadnost Cerkvi ter duha občestvenosti Reda devic.

78. Ker je namen vzgojnih programov pospeševanje razvoja kapacitet za razlago realnosti glede na evangeljske kriterije, morajo vsebovati nujne elemente: teološko, kulturno in pastoralno vzgojo, s postopnim širjenjem in poglobljanjem, primernimi za vrsto pričevanja, h kateremu so poklicane posvečene žene, pridobljenimi s pomočjo osebnega študija in srečanj v okviru vzgoje, po možnosti s strokovnjaki; duhovne izkušnje, vključno z osebno in liturgično molitvijo, spokorne prakse, duhovne obnove in duhovne vaje, ki ohranjajo osebo v duhu pozornega poslušanja in neprestanega iskanja Božje volje; vključevanje v mreže cerkvenih odnosov za nego celovite rasti osebe in še posebej za večanje potenciala odnosov med kandidatkinjami in posvečenimi ženami, ki prispevajo k službi vzgoje; duhovno spremljanje; in delitev izkušenj med posvečenimi ženami.

⁸⁷ »Pomembno bo torej, da bo vsaka posvečena oseba vzgojena za svobodo, da se bo učila vse življenje, v vsaki starosti in vsakem obdobju, v vsakem okolju in človeškem kontekstu, od vsakega človeka in od vsake kulture; da se bo dala poučiti vsakemu koščku resnice in lepote, ki ga bo našla v svoji okolici. Predvsem pa se bo morala naučiti vzgajati se po vsakdanjem življenju, po svoji skupnosti in po bratih in sestrah; po večnih stvareh, rednih in izrednih, po molitvi in apostolskem delu, v veselju in trpljenju, vse do trenutka smrti«, v: Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Znova začeti pri Kristusu (19. maj 2002), 15.

⁸⁸ »To je skušnjava sebičnih ljudi. Po poti izgubijo pogled na cilj, in raje, kot da bi mislili na druge, jih ni sram misliti le nase, ali še huje, opravičevati sebe. Cerkev je občestvo zvestih, Kristusovo telo, kjer je rešitev enega člana povezana s svetostjo vseh. Individualist je razlog škandalov in konfliktov«, v: Frančišek, Govor ob priložnosti srečanja in molitve z duhovniki, redovniki in bogoslovci, Kairo (29. april 2017).

Poskrbeti je treba za ponudbo tečajev, ki so življenjsko oblikovani z jasno opredeljenimi in redno preverjanimi postopnimi stopnjami. Pozornost za vzgojo vsake pripravnice, kandidatnje in posvečene žene je spremljana in povezana s skupnimi programi za celotno skupino pripravnic, kandidatk in posvečenih žena.

Praksa duhovnega spremljanja

79. Vsaka faza procesa razločevanja in vzgoje zahteva prakso duhovnega spremljanja: stalen zaupni odnos z osebo, ki je obdarjena z globokim duhom vere in krščanske modrosti ter jo vsaka pripravnica, kandidatka in posvečena žena svobodno izbere. Ta praksa je dragocena pomoč ne le za razločevanje poklicanosti, ampak tudi za odločitve o pomembnejših dolžnostih v življenju.

Da bi se zagotovila svoboda osebe na področju razodevanja vesti, skrbi zastopnik za pastoralno oskrbo Reda devic in posvečenih žena, ki sodelujejo v službi vzgoje. S pripravnicami, kandidatkami ali posvečenim ženami ne ustvarja odnosov duhovnega spremljanja. Prav tako ne poizveduje po informacijah ali nasvetih o pripravnicah, kandidatkah ali posvečenih ženah od njihovih voditeljev, duhovnih spremljevalcev in spovednikov.

Razločevanje poklicanosti in predhodni program vzgoje za posvetitev

Dinamika razločevanja poklicanosti in predhodna vzgoja za posvetitev

80. Razločevanje poklicanosti tvori temeljito preiskovanje znamenj, ki se izražajo v Redu devic, s svojo posebno ukoreninjenostjo v delno Cerkev in s svojim tipičnim načinom prisotnosti v socialnem in kulturnem okolju. Za dobrobit oseb in Cerkve je treba pospeševati pogoje, ki so ugodni za postopek mirnega in svobodnega razločevanja, v katerem se preverja pristnost poklica in čistost namenov v luči vere ter morebitnih ugovorov.⁸⁹

Program predhodne vzgoje za posvetitev mora nuditi priložnosti, da se preveri prvotno poklicno spoznanje. Istočasno mora v pripravnici ali kandidatki razvneti željo za globljo združitev z Gospodom Jezusom, za bolj svoboden in bolj velikodušen odgovor na Očetov klic in za bolj pozorno, inteligentno in poslušno podrejenost delovanju Svetega Duha. O resnično vzgojnem procesu lahko govorimo le, če je prisotna pristna osebna izkušnja spreobrnjenja, izkušnja razsvetljenja, očiščenja in globlje predanosti pri udeležbi hoje za Gospodom.

81. Razločevanje poklicanosti se običajno dogaja v procesu, ki vključuje začetno preverbo, ki se nanaša na pripustitev žene v proces vzgoje za posvetitev in se potem nadaljuje ter zaključuje, ko škof ordinarij sprejme odločitev za pripustitev k posvetitvi. Pri tem je mogoče razlikovati tri vzgojne priložnosti: uvodno ali pripravljalno obdobje; obdobje vzgoje, ki je primerno razdeljena po stopnjah s svojimi lastnimi poudarki; in obdobje končne presoje ali preiskave.

⁸⁹ Prim. Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Znova začeti pri Kristusu (19. maj 2002), 18.

82. V nobenem primeru se pripravljalno obdobje ne more začeti pred osemnajstim letom. Za pripustitev k posvetitvi je treba upoštevati običajno starost ob poroki v regiji.⁹⁰ Običajno se posvetitev ne obhaja, preden je kandidatka dosegla svoj 25. rojstni dan.

83. Dolžnost škofa ordinarija je, da določi načine, kako naj se izvaja program vzgoje, v dialogu z ženami, ki so vključene, in upoštevajoč njihove individualne okoliščine in potrebe. Vsaki posebej se ponudi možnost za poglobljanje njenega znanja o tej obliki življenja in njegovih bistvenih elementih ter za ovrednotenje njene lastne duhovne izkušnje in njenega posebnega načina življenja v odnosu do teh elementov na iskren in stvaren način.

Poskrbi se za ohranjanje tesne medsebojne povezave med razločevanjem poklicanosti in predhodnim programom vzgoje za posvetitev, saj pristop k programu vzgoje ne vključuje dolžnosti kandidatke, da zaprosi za pripustitev k posvetitvi, niti dolžnosti škofa, da jo pripusti k posvetitvi.

Pogoji in kriteriji za razločevanje

84. Pripustitev k posvetitvi zahteva, da kandidatinja predloži dokaze, z ozirom na svojo starost, svojo človeško in duhovno zrelost ter ugled, ki ga uživa v krščanski skupnosti, v kateri se nahaja, da je sposobna odgovorno prevzeti obveznosti, ki izhajajo iz posvetitve.⁹¹ Prav tako je pogoj, da oseba ni bila nikoli poročena in ni javno ali odkrito živela v kršitvi čistosti.⁹²

85. Pri razločevanju poklicanosti se bo pozornost usmerila na znamenja pri pripravnici ali kandidatki, ki dajejo pozitivne pokazatelje njene resnične poklicanosti, vključno z dokazi intenzivne in žive duhovne izkušnje, pristnost motivov, ki jo usmerjajo k posvetitvi v Red devic, ter prisotnost zmožnosti, ki so potrebne za ohranjanje življenja v posvetitvi.

S pedagoškim znanjem in v skladu s principi postopnosti bo prisotnost teh znamenj preverjena skozi pripravljalno obdobje, da bi se oblikovala ocena glede pristopa v program vzgoje. Določijo se bistvene referenčne točke za vzgojo pred posvetitvijo in dokončno razločevanje glede pripustitve k posvetitvi.

86. Da bi ovrednotili duhovno izkušnjo, je treba posebno pozornost nameniti:

a) njenemu osebnemu odnosu s Kristusom in želji, da oblikuje vse svoje bitje po »Gospodu Jezusu in njegovi popolni podaritvi«⁹³ kot ljubeč odgovor na njegovo neskončno ljubezen;⁹⁴

b) občutku pripadnosti Cerkvi, doživetem preko sodelovanja v življenju krščanskega občestva, podprtega z globoko ljubeznijo za cerkveno občestvo z obhajanjem zakramentov in držo hčerinske pokorščine škofu ordinariju;

c) kontemplativni dimenziji njenega življenja in zvestobi duhovni disciplini, časom, ritmom in raznolikim oblikam molitve;

d) vztrajnosti v spokorni in asketski praksi ter duhovnem spremljanju;

⁹⁰ Prim. ZCP, kan. 1072.

⁹¹ Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda, 5 b.

⁹² Prim. Ordo consecrationis virginum, Prænotanda, 5 a; 5 b.

⁹³ Janez Pavel II., Posinodalna apostolska spodbuda Posvečeno življenje (25. marec 1996), 65.

⁹⁴ Prim. Janez Pavel II., Govor udeležencem mednarodne konference Reda devic ob 25. obletnici razglasitve obreda (2. junij 1995), 4.

- e) gorečnosti za poglobitev znanja Svetega pisma, nauka vere, liturgije ter zgodovine in nauka Cerkve;
- f) strasti za Božje kraljestvo, ki jo vodi do razlage realnosti njenega lastnega časa v skladnosti z evangelijskimi kriteriji in k odgovoru na to realnost z občutkom odgovornosti ter prednostno ljubeznijo do ubogih;
- g) prisotnosti obširnega in celovitega vpogleda v njeno lastno poklicanost, ki kaže stvarno razumevanje njene lastne zgodovine, njenih lastnosti – njenih virov, omejitev, želja, aspiracije in motivacije –, ki so skladne z obliko življenja v Redu devic.

87. Da bi potrdili njeno človeško zrelost, je treba upoštevati naslednje pokazatelje:

- a) resnično poznavanje same sebe in umirjeno, objektivno zavedanje svojih talentov in omejitev skupaj z jasno sposobnostjo za samoopredelitev ter primeren odnos do prevzemanja odgovornosti;
- b) sposobnost za doseganje zdravih, veselih in plemenitih odnosov z moškimi in ženskami, skupaj s pravilnim razumevanjem vrednosti zakona in materinstva;
- c) sposobnost povezovanja njene spolnosti z njeno osebno identiteto in z usmerjanjem čustvenih energij na način, ki izraža njeno lastno ženskost preko čistega življenja, ki je odprto za širšo duhovno rodovitnost;⁹⁵
- d) njene profesionalne spretnosti in sposobnost za delo kot tudi za preskrbo za njeno lastno preživljanje na dostojanstven način;
- e) dokazano zmožnost za predelovanje trpljenja in frustracij ter za dajanje in prejemanje odpuščanja kot možnih korakov do izpolnitve človeške narave;
- f) zvestobo dani besedi in svojim obveznostim;
- g) odgovorno uporabo dobrin, družbenih medijev in svojega prostega časa.

88. Glede poklicanosti v Red devic in kadar bo potrebno opisati značilnosti te poklicanosti ter zahteve za pripustitev k posvetitvi, se bo predstavil pogoj deviškosti, začevši z bogato simboliko njenih bibličnih temeljev znotraj okvira antropološke vizije, ki je trdno utemeljena na krščanskem razodetju in vključuje različna področja – fizično, psihološko, duhovno – ki so dinamično povezana z živeto zgodovino osebe in njeno odprtostjo za nenehno delovanje Božje milosti, ki jo usmerja, vodi in poživlja na poti svetosti.

Kot zaklad neprecenljive vrednosti, ki ga je Bog izlil v lončene posode (prim. 2 Kor 4,7), je ta poklic resnično nezasluženo darilo. Vključuje osebo v njeni dejanski človeškosti, vedno potrebno odrešenja in hrepenenja po polnem pomenu njene biti. Svoj izvor in dinamiko najde v središču milosti Boga, ki neprenehoma deluje z nežnostjo in močjo svoje usmiljene ljubezni, v pogosto zapletenih in včasih nasprotujočih si dogodkih v človeškem življenju, tako da pomaga osebi, da dojame enkratnost svojega bitja, kar ji omogoča, da iz sebe naredi popolno daritev. V tem smislu je treba imeti v mislih, da kliče k pričevanju o rodovitni deviški in zakonski ljubezni Cerkve do Kristusa ni mogoče zreducirati zgolj na

⁹⁵ »Benedikt XVI. je trdil, da obstaja 'ekologija človeka', ker 'je tudi človek obdarjen z naravo, ki jo je treba spoštovati in s katero ni dovoljeno ravnati po lastni želji'. S tem v zvezi je treba priznati, da nas naša telesa neposredno povezujejo z okoljem in z drugimi živimi bitji. Sprejemanje lastnega telesa kot Božjega daru je nujno potrebno, da bi sprejeli ves svet kot Očetov dar in skupni dom. Nasprotno pa se sklepanje, da gospodujemo nad lastnim telesom, spreminja – pogosto prefinjeno – v miselnost, da lahko popolnoma gospodujemo nad stvarstvom. Ustrezno sprejemanje lastnega telesa ter skrbno in spoštljivo upoštevanje njegovega pomena sta bistveni postavki za pristno humano ekologijo. Tudi spoštovanje svojega telesa v njegovi ženskosti ali moškosti je nujno za spoznavanje samega sebe v razmerju do drugega. Tako je mogoče z radostjo sprejeti poseben dar drugega ali druge, ki sta delo Boga Stvarnika, in se vzajemno bogatiti«, v: Frančišek, Okrožnica o skrbi za skupni dom Hvaljen, moj Gospod (24. maj 2015), 155.

simbol fizične nedotakljivosti in popolne vzdržnosti. Velik pomen ima pri tem razločevanje, brez katerega pristop k posvetitvi ni mogoč.

Razločevanje zahteva dobro presojo in vpogled, ki se mora izvesti individualno. Vsaka pripravnica in kandidatka je poklicana, da razišče svoj lastni poklic z ozirom na svojo osebno zgodovino v iskrenosti in pristnosti pred Bogom ter s pomočjo duhovnega voditelja.

Pomoč strokovnjaka psihologa

89. V razločevanju poklicanosti in v procesu vzgoje pred posvetitvijo je lahko v nekaterih primerih koristna pomoč strokovnjaka psihologa.⁹⁶ Če poklicanost k posvečenemu devištvu kot sad posebnega daru od Boga in dokončno razločevanje zahteva strokovno mnenje psihologa, se ugotovitve lahko vključijo v proces razločevanja in vzgoje za bolj zanesljivo oceno psihološkega statusa pripravnice ali kandidatke, njene sposobnosti, da odgovori na poklic, in za nadaljnjo pomoč pri njeni človeški rasti.

Osebnostna ocena se lahko obzirno zahteva, če obstajajo dvomi glede prisotnosti psihološke motnje.

90. V vsakem primeru je, da bi se lahko posvetovali s strokovnjakom psihologom, potrebno svobodno in predhodno oblikovano pisno soglasje osebe, ki se je to tiče. Njen dober ugled in pravica do ščitenja njene zasebnosti se mora vedno varovati.⁹⁷

Pri izbiri strokovnjaka za posvetovanje je treba zagotoviti njegove profesionalne sposobnosti ter tudi to, da je navdihnjen z antropologijo, ki odkrito vključuje krščansko razumevanje človeške osebe in poklica v posvečeno življenje.⁹⁸ Poleg tega je treba vedno spoštovati profesionalnost strokovnjaka.

91. Če ocena razkriva prisotnost psihološke motnje ali resnega problema, bo pri razločevanju poklicanosti škof upošteval naravo te motnje, njeno težo in način, kako le-ta vpliva na psiho osebe ter s tem na njene sposobnosti za posvetitev.

Pripravljalno obdobje

92. Cilj pripravljalnega obdobja je preverjanje kvalifikacij in predpogojev, potrebnih za ugoden potek vzgoje s pogledom na posvetitev.

Dolžina tega poteka in način, kako se izvaja, morata dopuščati učinkovito poznavanje pripravnice s strani škofa, zastopnika in posvečenih žena, ki sodelujejo pri vzgoji, ter istočasno omogočati pripravnici, da pridobi znanje o bistvenih vidikih posvetitve ter obliki življenja, primerni za Red devic, na način, ki ji omogoča povezavo s spoznanjem njihove poklicanosti. Običajno naj bi to trajalo leto ali dve.

⁹⁶ Prim. Kongregacija za katoliško vzgojo, Smernice za uporabo psihologije pri sprejemu in vzgoji kandidatov za duhovništvo (29. junij 2008); Kongregacija za duhovščino, Dar duhovniškega poklica. Temeljni načrt ustanove duhovništva (8. december 2016), 146–147; 191–196.

⁹⁷ Kongregacija za duhovščino, Dar duhovniškega poklica. Temeljni načrt ustanove duhovništva (8. december 2016), 194.

⁹⁸ »Pri izbiri strokovnjakov se mora poleg njihovih človeških kvalitete in kompetenc upoštevati tudi njihov verski nazor«: Kongregacija za duhovščino, Dar duhovniškega poklica. Temeljni načrt ustanove duhovništva (8. december 2016), 146.

93. V dialogu s škofom ali zastopnikom ali eno izmed posvečenih žena, ki sodelujejo pri vzgoji, bo pripravnica povabljena, da predstavi svojo lastno zgodbo, svoj trenutni življenjski stil in razloge, ki jo vodijo k tej obliki življenja.

Na začetku je treba potrditi, da je pripravnica prejela zakramente krščanskega uvajanja in ni bila nikoli poročena, ter preveriti, da ni nikoli javno ali odkrito živela v kršitvi čistosti, to je v trdni obliki priležništva ali v podobni situaciji, ki bi bila znana javnosti.⁹⁹

Z upoštevanjem njene pretekle poti vere in tako tudi trenutne situacije ter priprave vsake pripravnice se lahko ponudi program kateheze, študija in premišljevanja o posvečenem življenju na splošno ter o temeljnih vidikih krščanskega življenja.

94. V rednih srečanjih s škofom, zastopnikom ali eno izmed posvečenih žena, ki sodelujejo pri vzgoji, bo pripravnica povabljena, da pregleda svojo lastno izkušnjo vere in svoje razumevanje poklicanosti, začevši z nekaterimi predlaganimi temami.

V duhovnem spremljanju bo našla nadaljnje priložnosti, da odkriva svoje pretekle izkušnje, da ponovno pregleda temnejše in bolj boleče vidike svojega življenja v luči Božje besede ter da začne z okrepljenim procesom notranjega zdravljenja, ki ji bo omogočal, da bo pripravljena za sprejetje milosti svoje poklicanosti v večji polnosti in svobodi.

Kjer je glede na okoliščine mogoče, bo pripravnici dana priložnost, da sreča druge posvečene žene iz Reda devic, ki lahko pomagajo pri procesu razločevanja poklicanosti tudi skozi njihovo lastno pričevanje.

Kadar imamo večje število pripravnic, bi lahko bilo koristno in priročno, da bi se organizirala srečanja, kjer se bodo spoznale in skupaj premišljevale. Vsaka pripravnica vsekakor mora imeti ustrezne priložnosti za zaupen osebni pogovor s škofom, zastopnikom ali eno izmed posvečenih žena, ki sodelujejo pri vzgoji.

95. Posebno pozornost je treba posvetiti oceni načinov, kako se pripravnice udeležujejo življenja krščanskega občestva. To poznavanje pripravnice se dopolni z informacijami duhovnikov ali drugih oseb, ki jo dobro poznajo.

Pripravnico se lahko prav tako prosi, da predloži dokumentacijo o svojem študiju in zgodovini zaposlitve.

Da bi pridobili potrebne elemente za oceno osebe, ki prihaja iz druge oblike posvečenega življenja, bo škof poskrbel, da bo zbral ustrezne informacije, vključno z informacijami ustanove ali družbe, ki se je to tiče, z namenom, da bi lahko izpeljal modro razločevanje. Prav tako bo zahteval, da pripravnica vzame ustrezen čas za preverjanje njene ločitve, ter bo skrbno preveril, kako je bila vključena v cerkveno in družbeno okolje.

96. Na koncu pripravljalnega obdobja, če pripravnica za to zaprosi in če znanje, ki ga je o njej pridobil škof, vodi k temu, da škof verjame, da lahko uspešno nadaljuje v stopnjo priprave pred posvetitvijo, jo bo vključil v program vzgoje pred posvetitvijo.

Program vzgoje pred posvetitvijo

97. Potek vzgoje pred posvetitvijo ima dvojni cilj: utrjevanje krščanske vzgoje kandidatke in nudenje potrebnih sredstev za poglobljanje njenega ključnega razumevanja karakternih elementov in odgovornosti, ki izhajajo iz posvetitve v Red devic.

⁹⁹ Ordo consecrationis virginum, Prænotanda, 5 a.

Dolžina programa in posebne metode za izvedbo bodo pospeševale učinkovito osebno vključevanje različnih elementov vzgoje za vsako kandidatko, tako da bo lahko njena odločitev za prošnjo za pristop k posvetitvi dozorela z ustrežno zavestjo in svobodo. Običajno naj bi se temu namenili dve ali tri leta.

Potek vzgoje bo koristen, če bo kandidatka, ki bo ocenjevala sebe s spoštovanjem do značilnosti poklicanosti za to obliko posvečenega življenja, postopno dosegala potrebno svobodo, da se vsak dan izobražuje in oblikuje s pomočjo izkušenj. Prav tako naj bi ji to omogočalo, da pogloblja znanje o svojih lastnih zmožnostih in omejitvah, o svojih sposobnostih za nasprotovanje odporu ali za pospeševanje svoje podrejenosti delovanju Svetega Duha, ter da se nauči v vseh življenjskih situacijah zbirati delčke resnice, lepote in dobrote, v katerih je prisotna in delujoča Božja milost. Ta temeljna drža za pozorno soočanje z resničnostjo, razumnost in občutek odgovornosti, gorečnost ter motiviranost z željo za rast in ljubezen do Kristusa bodo vodili dozorevanje njene trdne pripravljenosti za nadaljevanje stopnjevanih vzgojnih obveznosti po prejemu posvetitve.

98. Dolžnost škofa, zastopnika in posvečenih žena, ki sodelujejo pri vzgoji, bo torej v tem, da bodo zagotovili, da bo kandidatka deležna sistematične predstavitve karizme in značilnosti te oblike življenja, tako da jo spremljajo, medtem ko stopnjuje in pogloblja svoje duhovno življenje, ter opazujejo, kako usklajuje in ureja svoj življenjski stil v pokorščini do delovanja Duha. Na ta način bodo zbrali potrebne elemente za dokončno razločevanje o njeni pripustitvi k posvetitvi.

Pogosta in redna srečanja z duhovnim spremljevalcem bodo dragocena pomoč za kandidatko ter za njeno rast v sposobnostih, da izpolni Božji načrt, da vključi vzgojne elemente v modro sintezo in da v luči vere razlaga različne izkušnje iz svojega življenja: molitev, delo, odnose in služenje Cerkvi, družinske odnose, prijateljstva, študij in kulturno obogatitev, karitativne in socialne dolžnosti, izkušnje svojih omejitev in krhkosti, asketske obveznosti itd.

99. Pomembno je, da je kandidatka spremljana, ko dosega reden, konstanten vzorec molitve, če je mogoče, z dnevno udeležbo pri evharistiji, obhajanjem molitvenega bogoslužja ali vsaj hvalnic in večernic, meditacijo Svetega pisma in posvetitev Mariji. Cilj je predvsem, da se ji pomaga, da utrdi svojo ljubezen do molitve ter razvija svoje sposobnosti, da upravlja z ritmom dneva, tedna in leta, kot tudi, da zavaruje središčnost izkušnje dialoga z Gospodom.¹⁰⁰

100. Ker je ta oblika posvečenega življenja vključena v delno Cerkev, bo kandidatka negovala svoje vezi s cerkvenim občestvom, z jedrom mreže sestriških odnosov, ki oblikuje običajno strukturo cerkvenega življenja, ter prav tako, če je mogoče, z udeležbo pri pomembnih škofijskih dogodkih.

Da bi okrepila svojo vez z delno Cerkvijo, je za kandidatko primerno, da osvoji primerno poznavanje njene zgodovine, ustanov, duhovne tradicije, trenutnih pastoralnih aktivnosti in preroških izkušenj kot tudi težav, s katerimi se je treba soočiti, in ran, ki povzročajo trpljenje.

Odvisno od zmožnosti, sredstev in karizem posameznice se lahko odgovornost za izgradnjo občestva izrazi v pastoralni službi ali drugi obliki pričevanja, ki izraža njeno

¹⁰⁰ Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Znova začeti pri Kristusu (19. maj 2002), 25.

sodelovanje v evangelizacijskem poslanstvu in človeškem napredovanju Cerkve, v socialnem in kulturnem kontekstu, v katerem živi.

101. Za pravilno razumevanje Reda devic bo kandidatka povabljena, da preučuje in premišljuje zgodovino posvečenega življenja in njegov pomen kot preroško znamenje v Cerkvi in v svetu, začeni s temeljnimi besedili: Sveto pismo, tradicija cerkvenih očetov in teološka premišljevanja, s posebnim ozirom na 2. vatikanski koncil in na novejša dokumenta cerkvenega nauka.

Teološki, liturgični, ekleziološki in juridični temelji življenja Red devic bodo predstavljeni v podrobnostih, kandidatko bodo uvedli v globlje razumevanje obreda posvetitve devic, njegovo dinamično strukturo in njegov cerkveni pomen.

102. Ponujeno mora biti ustrezno poznavanje in asimilacija temeljev krščanske antropologije, da bo izbira za posvetitev zorela na temeljih uravnoveženega razumevanja človeške spolnosti in emocionalnosti, odnosnosti in svobode, podaritve, žrtve in trpljenja. V teh okvirih se lahko v procesu vzgoje uporabljajo tudi prispevki človeške znanosti, zlasti psihologije in pedagogike, da bi kandidatki omogočili boljše razumevanje dinamike odnosov in človeškega razvoja ter tudi njene lastne osebne zgodovine in njenega načina vzpostavljanja odnosa do drugih.

Če njene praktične okoliščine in njene osebne sposobnosti omogočajo, se kandidatko spodbudi, da se udeleži predavanj in študija na teoloških fakultetah ali podobnih ustanovah. Na noben način se ne sme zanemariti primerna teološka priprava na področjih bibličnega študija, liturgije, duhovnosti, ekleziologije in moralne teologije.

103. Spodbuja naj se priložnosti za inštrukcije, formacijo in delitev izkušenj z drugimi kandidatkami in posvečenimi ženami v škofiji. Kjer ni drugih, naj se raziščejo možnosti za ustvarjanje povezav za inštrukcije in sestrinsko delitev s posvečenimi ženami ali kandidatkami iz sosednjih škofij.

Pripustitev k posvetitvi in priprave na slovesnost

104. V soglasju s škofom bo kandidatka ob koncu poteka vzgoje, po skrbnem razločevanju, tako osebno kot z duhovnim voditeljem, škofu predložila svojo prošnjo za pristop. Primerno je, da je prošnja napisana lastnoročno in da vključuje priporočilo duhovnega spremljevalca.

Škof nato prevzame odgovornost za končno razločevanje. Za ta namen bo zbral potrebne informacije od tistih, ki so spremljali pot kandidatke, razen njenega duhovnega spremljevalca. Preden kandidatko sprejme, mora posebej pridobiti obrazloženo mnenje delegata ali delegatke, če ju je imenoval. Izdelavo takšnega mnenja pomagajo pripraviti tudi posvečene žene, ki so bile vključene v proces vzgoje.

105. Za posvetitev je potrebna moralna gotovost glede pristnosti poklica kandidatke, resničen obstoj deviške karizme ter navzočnost pogojev in predpostavk, da bo kandidatka lahko sprejela in odgovorila na milost posvetitve ter da bo sposobna zgovorno pričevati o lastni poklicanosti, vztrajati v njej in rasti v velikodušni samopodaritvi Gospodu in svojim bližnjim.

106. Če bodo ocene privedle do sklepa, da bo kandidatka prejela posvetitev, bo škof skupaj z njo, ob upoštevanju ustreznih navodil v obredniku, določil datum in kraj posvetitve.

Primerno je, da je občestvo močno vključeno v liturgično obhajanje posvetitve in povabljen, da ženo, ki bo posvečena, spremlja z molitvijo in s posebno katehezo o značilnostih te poklicanosti. V pripravi in obhajanju obreda je treba občestvu z dostojanstveno preudarnostjo gest, pesmi in znamenj skrbno predstaviti poročno skrivnost Kristusa in Cerkve, ki se obhaja.

107. Posvetitev se bo vpisala v knjigo Reda devic skupaj s podpisi tistega, ki je obred vodil, posvečene žene in dveh prič. Knjiga se redno hrani v škofijski kuriji. Posvečena žena bo prejela listino o posvetitvi. Primerno je tudi, da škof poskrbi, da bo posvetitev sporočena pristojnemu župniku, ki jo bo vpisal v krstno knjigo.

Stalno oblikovanje

Skrb za stalno oblikovanje

108. Skrb za stalno oblikovanje je osnovana tako, da bi bilo mogoče polnejše odgovoriti na prejeti klic.¹⁰¹

Ta zahteva redno odprtost za učenje iz izkušnje, zahteva razpoložljivost za vodstvo Duha v dinamičnosti vere, razvijanje pomena različnih stopenj lastnega življenja v luči evangelija in lasten način vrednotenja krščanskega upanja ob izzivih sodobne kulture.

Vedno višja starost, zaradi katere prihaja do drugačnih dolžnosti in spremenjenega zdravstvenega stanja, spodbuja posvečene žene k temu, da v vseh življenjskih obdobjih ponovno odkrijejo lepoto in rodovitnost svoje posvetitve ter ustrezno prilagajajo vsebine in način oblikovanja.

Vključene morajo biti vse dimenzije življenja posvečene žene: njena ženska identiteta v določenem kulturnem in družbenem okolju, ona kot Gospodova učenka v Cerkvi, ki potuje skozi zgodovino in poklicana, da bi bila posebno znamenje zakonske ljubezni Kristusa in Cerkve kot žena, ki je posvečena v Red devic.

109. Stalno oblikovanje torej od vsake posvečene žene zahteva ponižnost, pozornost, bistroumnost, odgovornost in ustvarjalnost.

V tem smislu so posebne pobude stalnega oblikovanja tista sredstva, ki želijo pomagati poglobiti njihovo osebno razumevanje deviške karizme, okrepiti vključevanje življenja v popolno podaritev Gospodu in podpirati posvečene žene v njihovi zavzetosti, da bi izpolnile odgovornosti, ki izhajajo iz posvetitve.

Osebna zavzetost in občestvena dimenzija

110. Priprava koristnih programov stalnega oblikovanja zahteva uskladitev osebne zavzetosti za oblikovanje z občestveno dimenzijo, ki označuje Red devic.

To zadeva izbiro prioritet in najprimernejših sredstev za ustrezno oblikovanje, ki upoštevajo potrebe in karizme vseh. Prav tako morajo programi oblikovanja izražati in podpirati izkušnje občestva, ki povezuje posvečene žene v Redu devic.

¹⁰¹ Prav tam, 15.

To ima za posledico soodgovornost: prvič, odgovornost vsake posvečene žene, da v odnosu do škofa oziroma do delegata ali delegatke načrtuje in ovrednoti to, kako izpolnjuje svojo obveznost oblikovanja; in drugič, odgovornost skupine posvečenih žena v škofiji, da skupaj s škofom ali z delegatom oziroma delegatko načrtujejo, uresničujejo in ovrednotijo skupen in poseben program, namenjen oblikovanju posvečenih žena v Redu devic.

111. Glede tega drugega vidika bo škof ali delegat oziroma delegatka, ob upoštevanju konkretnih okoliščin, spodbujal srečanja in pobude oblikovalnega značaja za vse posvečene žene, sprejemajoč prispevek, ki ga lahko da vsaka od njih za načrtovanje, organiziranje, uresničevanje in potrebno ovrednotenje. Da bi bila ta soodgovornost trajna in organska, se lahko škof s posvečenimi ženami dogovori o načinih ustanovitve službe ali ekipe za stalno oblikovanje kot izraza občestvene službe.

Pozornost je treba posvetiti omogočanju pogojev za to, da so vključene tudi tiste posvečene žene, ki se vzgojnih srečanj zaradi visoke starosti, zdravstvenih ali drugih resnih razlogov ne morejo udeleževati ali pa se jih težko udeležujejo.

V primeru, da je v neki škofiji ena sama posvečena žena oziroma je njihovo število zelo nizko, je mogoče ob soglasju pristojnih škofov s posvečenimi ženami iz bližnjih škofij organizirati skupne vzgojne aktivnosti.

Posvečene žene se lahko glede lastnega oblikovanja pridružijo tudi drugim pobudam in aktivnostim, ki jih ponuja krščanska skupnost, in lahko izkoristijo ustrezne vzgojne priložnosti, ki se nudijo v njihovem družbenem in delovnem okolju.

Vsebinska in metodološka priporočila

112. Posebni vzgojni programi za posvečene žene iz Reda devic morajo biti oblikovani pedagoško. Sestavljeni bodo iz poglobljenega študija temeljnih vsebin krščanskega življenja, posebej tistih, ki se nanašajo na to obliko posvečenega življenja, prav tako pa bodo vsebovali tudi razmisleke o aktualnih vprašanjih, ki zahtevajo resno evangeljsko razločevanje.

Ti programi bodo vključevali študij Svetega pisma, teologije in dinamike duhovnega življenja, pozornost pa bo namenjena tudi nauku in pastoralnim usmeritvam krajevnega škofa in papeža.

Pomembno je, da intelektualna razsežnost vzgoje ni zaprta, ampak dobro dopolnjuje življenjsko rast v Duhu, in da je spodbujena ter podprta v smislu sposobnosti za vzpostavljanje in ohranjanje prijateljskih odnosov.

Treba je skrbeti, da srečanja in vzgojne aktivnosti za posvečene žene postanejo resnične priložnosti za občestvo v veri in vzajemno podporo. Program oblikovanja bo podpirala skupna molitev. Pedagoška dimenzija ne bo zanemarjala odnosnih dinamik znotraj Reda devic, kot so spodbujanje gostoljubja in medsebojnega spoštovanja, dobrohotnost in preudarno spopadanje z napetostmi in konflikti, ki se pojavijo, da bodo tudi ti postali priložnosti za rast.

113. Vzgojna srečanja in aktivnosti so lahko sestavljene iz predavanj in konferenc, izmenjave izkušenj, pričevanj, seminarjev, duhovnih obnov, duhovnih vaj, bibličnih tednov, romanj, kulturnih obogatitev idr.

Škofijske programe oblikovanja lahko dopolnjujejo tudi medškofijska srečanja in različne pobude znotraj določene skupine delnih Cerkev, ob soglasju škofovske konference in

škofa, ki je odgovoren za Red devic, če je bil za to imenovan. K načrtovanju, uresničevanju in ovrednotenju takšnih srečanj je treba v duhu soodgovornosti spodbujati vse posvečene žene v škofijah.

Sklep

114. Gospod Jezus vabi vse ljudi v eno Cerkev in jih skrivnostno povezuje z zakonsko ljubeznijo. Ta čudovita skrivnost, ki se uresničuje v evharistični daritvi, je temelj edinosti in svetosti Cerkve, njenega vesoljnega poslanstva in tega, da z evangeljskim sporočilom poživlja vsako človeško izkustvo in vsako kulturo. Premišljuje to skrivnost prepoznavna Cerkev ponovno oživitev Reda devic kot dar Duha in ga hvaležno sprejema.

Žene, obdane in podprte z Božjo milostjo, ki prejmejo to posvetitev, so poklicane, da živijo v pokorščini Svetemu Duhu, da izkusijo preobražajočo moč Božje besede, ki vodi toliko različnih žena v skupnost sestra, in da s svojimi besedami in življenjem oznanjajo evangelij odrešenja ter tako postajajo podoba Cerkve kot neveste, živijo samo za Kristusa Ženina in na ta način omogočajo, da je On navzoč v svetu.

Na Marijo, popolno podobo Cerkve, gledajo kot na zvezdo vodnico svojega popotovanja. Cerkev jih izroča njenemu materinskemu varstvu.

115. Častimo te,
Devica, Božja Mati,
žena zaveze,
pričakovanja in izpolnitve.
Bodi mati in učiteljica
posvečenih devic,
da bodo ob posnemanju tebe
prejele evangeljsko veselje
in v njem vsak dan
s ponižnostjo in čudenjem
odkrivale sveti vir
svoje zakonske poklicanosti.

Devica devic,
zapečaten izvir, nebeška vrata,
navdihuj in spremljaj
te naše sestre,
da prejmejo dar duhovnega razločevanja
in da te romarice v zgodovini
živijo dinamizem preroštva
v svobodi in pogumu,
v odločnosti in nežnosti.

Žena, polna milosti,
prepolna ljubezni,
devica, ki si postala Cerkev,
blagoslovi njihovo pot,
da bo upanje razsvetljevalo njihove misli

in odpiralo njihova srca.
Usmerjaj vsak njihov korak in vero.
Naj bodo njihove roke delovne in ustvarjalne,
da bo njihovo življenje rodovitno.
Naj že tukaj in sedaj okušajo resničnost nebeškega kraljestva,
porajajo in gradijo Božje ljudstvo,
ko sodelujejo pri njegovem
kraljevskem, preroškem in duhovniškem poslanstvu.

Imenujemo te blažena,
žena Magnifikata,
mati živega evangelija.
Za te sestre te prosimo:
povabi jih k svojemu petju,
vključi jih v svoj ples,
da bodo s prižganimi svetilkami
šle za Jagnjetom,
kamorkoli gre.
Naj vodijo tudi nas
k večni poročni gostiji,
v končni objem z Ljubeznijo,
ki nikdar ne mine.

Dokument je sveti oče potrdil na avdienci 8. junija 2018.

Vatikan, 8. junija 2018, na praznik Srca Jezusovega.

João Braz Card. de Aviz,
prefekt

+ José Rodríguez Carballo OFM,
nadškof, tajnik

Prevod: Barbara Babšek in Sebastjan Valentan za Slovensko škofovsko konferenco